

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bulev Regele Ferdinand (József főherceg-ut.) 4. Telefon: 151. — Sürgőnycím: Közlöny, Arad. — Az Aradi Nyomda vállalat tulajdona kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 840, félre 420, negyedévre 210, havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Lej. több. —: Egyes szám 3 Lej. Vasárnap 5 Lej. —: (Bucur, restiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint: —

49-ik évfolyam, 30. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

* Szerda, 1933. február 8

Meghalt Apponyi Albert

**Kedden délután hunyt el Genfben a jelenkor legnagyobb magyar államférfia --
Hősies küzdelem a halállal -- A nemzetközi diplomácia mélyeséges részvéte
Pénteken délelőtt indítják Magyarországra felé
a nagy halott koporsóját**

Amit az egész kultur-emberiség és a világpolitika világg előre látott és mélyeséges részvétellel, mint elháríthatatlan végzettségűt várt, kedden délután a tragédia bekövetkezett. Apponyi Albert gróf, Magyarország nagy államférfia, aki az egész világpolitikáj színpadon napjainkig egyedül képviselte a XIX. század nemes politikai mentalitását, Genfben elhunyt. Ott halt meg, hova nemzete érdekei vezényel-

Apponyi Albert gróf utolsó órái

Genfből jelentik: A hétfő éjjeli órákban egyre bizonyosabbá vált, hogy a nagybeteg magyar államférfi menthetetlen. Állapotában a délelőtti órák nem hoztak javulást és a keddi déli órákra jelzett krízis bekövetkezése folytán Apponyi Albert gróf betegsége olyan aggasztóra fordult, hogy a katasztrófa közelségével mindenki számolt. Orvosai az egyik injekciót a másik után adták, de már nyilvánvaló volt, hogy ezzel legfeljebb negyedórákkal toltathatják ki a vég bekövetkezését. Apponyi testét minduntalan megrázta vészes, rekedt köhögése. A családja szüntelen mellette tartózkodott. Felesége, gyermekei lesújtva figyelték, hogy egyre jobban és jobban fogy a beteg ereje. Légzési nehézségei miatt oxigéntömlőkkel próbálkoztak az orvosok és az ápolónők egymásután szalajtották a szálloda alkalmazottait receptekkel, gyógyszerekért. Apponyi egészen délután három óráig eszméletlenül volt, a környezetét felismerte, de családtagjainak megszólításával hiába kísérletezett. Amikor Chanoir Ducrot Szent József-rendbeli szerzetes, aki az utolsó kenetet feladta számára, eltávozott tőle, sápadtan nyilatkozott a várakozóknak:

„A vég már nem késhet sokáig”.

Három órákor elaludt és egy óra tíz perces csöndes szunnyadás után, tíz perces szenvedés nélküli agónia után, középeurópai időszámítás szerint

negyed öt után öt perccel Apponyi Albert, mély sóhajással kilehelte lelkét.

Az orvosok kétsoros bulletinben azonnal közölték az újságírókkal a lesújtó hírt és fél öt órákor már Budapestre is megérkezett a szomorú esemény, amely ha nem is érte váratlanul a közönséget, mégis mélyen megdöbbentett mindenkit.

Mélyeséges gyász Budapesten

A körutakon a lapok szerkesztőségei előtt óriási tömeg hullámozott és az emberek szomorú fejbólintással vették tudomásul a lesújtó hírt. Pillanatok alatt már az egész főváros az esemény hatása alatt állt. A középületekre gyászlombokat tűztek ki, a rádió pedig háromnegyed öt órákor közölte a halálesetét, úgy hogy a legtávolabbi faluban is percek múltán tudták, hogy a magyar nemzet elvesztette nagy fiát. A magyar vidéken különösen Jászberényben kellett fájdalmas megdöbbenést a halálhír. Jászberényt évtizedeken át képviselte a parlamentben és az alföldi kisváros előreláthatólag teljes heti gyással adózik a nagy férfi emlékének.

A Házban éppen az ülés megnyitására készülődtek, amikor elterjedt a halálhír. Öt órákor a kormánypárt értekezletet tartott annak megbeszélésére, hogy a parlament milyen for-

ték és úgy szünt meg élni, mint egy öreg, klasztrikus katona, a harcmezőn, teljes fegyverzetben, utolsó pillanatig is csak kötelességére gondolva. Apponyi halála pótolhatatlan vesztesége nemzetiének, de vesztesége az egész emberiségnek is, amelynek mindenkor igaz, fenköltlelkű, békeszerető, kivételes tudású és felkészültségű harcosa volt. Apponyi gróf haláláról előbb közöljük Genfből kapott telefonjelentéseinket:

mában nyilvánítsa ki mélyeséges részvétét. Másfélórás tanácskozás után nyitotta meg áhítatos csendben Almássy László elnök az ülést. A kormány minden tagja jelen volt, a karzatok zsufoltságig megteltek. Almássy László elcsukló hangon közölte a Házal a gyászos eseményt és bejelentette, hogy a parlament a nemzet gyászára való tekintettel ma nem tart ülést, a gyászülés pedig holnap lesz, amelynek szónokai ömaga, a miniszterelnök, gróf Zichy és Eckhart Tibor lesznek.

Az első részvétélvívár Horthy Miklós kormányzó részéről érkezett meg Genfben, aki az elhunyt özvegyéhez a következő, szövegű távirato: küldte:

„Mély fájdalommal tölt el bennünket, hogy férje Önagyméltóságát a Mindenható a fáradhatatlan kötelességteljesítése közben elszólította körülményektől. Két emberöltőn át szolgálta tudásával, tehetségével nemzetét az egész világ előtt. Átérezve a mély veszteség súlyát, a lesújtott magyar nemzet nevében tolmácsolom részvétemet.”

Motta: „Nagy szolgálatot tett az egész világnak”

Azok között, akik az elhunyt Apponyival együtt érezték betegsége alatt és nagy részvétel lesték a híreket, első volt Giuseppe Motta, Svájc volt: elnöke, a világkének másik nagy alakja, aki közvetlenül a halál bekövetkezése előtt a következőket mondotta Apponyiról:

— Hát itt, a mi hazánk földjén suitana le a végzet erre a nagy emberre? Ó Istenem! Ó az örök friss lényével mindig úgy hatott rám, hogy épp olyan váratlanul ért a hír, súlyos betegségének híre, mintha fiatalemberrel történt volna. Hiszen csak néhány napja láttam gyalogosan menni reggel a Szent József-templomba misére, rendes szokása szerint. Tisztelettel is akartam tenni ennél a nagy embernél, aki csak néhány nappal ezelőtt mondotta el kritikáját Bécsben a Népszövetség ellen és ezzel igen nagy szolgálatot tett az egész világnak.

— Nem tudom, hogy mi jött közbe, de nem látogathattam meg Apponyit.

Apponyi nemcsak a magyar nemzeteinek valóságos apostola, hanem lánglelkű utmutató faklyája marad minden európai nemzetnek.

— Akármilyen távoli talajban gyökerezik is az ő nagy szelleme, Apponyi nagyobb volt, mint bárki, aki köztünk élt. Tudom, hogy milyen borzalmas csapás Magyarországra, hogy ő, Magyarországnak ez az obeliszkyszerű férfia ledőlt.

A délelőtti folyamán Genfben érkezett gróf

A halál bekövetkezése előtt közvetlenül Benes érdeklődött a beteg állapota iránt, azután Henderson levele érkezett, aki jókívánságait fejezte ki, annak a reményének adva kifejezést, hogy reméli a gyógyulást és Apponyi grófnak a leszerelési bizottság értekezletén való részvételét. A rokonszenves sorokért Tanczos Arnold tábornok mondott köszönetet, de nemsokára már a halál bekövetkezését tudathatta a volt angol külügyminiszterrel. Neurath német külügyminiszter táviratban fejezte ki jókívánságait, de ez a sürgöny már a halottas-szobába érkezett.

„A béke egyik leghívebb barátja volt”

Genfi jelentés szerint a leszerelési konferencia délutáni ülésén Henderson elnök, amikor Apponyi haláláról értesült, a következő bejelentést tette:

— Mély fájdalommal közlöm a főbizottság tagjaival, hogy min, ebben a pillanatban értesültem, kollégáink és barátunk, Apponyi Albert gróf elhunyt. Azt hiszem, egyetértetek velem abban, hogy a főbizottság táviratot írjon az elhunyt családjához a kegyetlen veszteség alkalmából. A jelenlevők csatlakoztak Henderson indítványához.

Ezután Tanczos tábornok magyar delegátus szólalt fel:

— Nemcsak Magyarországot, de a Népszövetséget is súlyos csapás érte. Legutóbbi bécsi beszédében is a Népszövetséget védte. Apponyi a politikai csatatéren halt meg, ahol hazaszeretettel, bölcsességgel védte nemzetét. Ő volt a hazaszeretet mintaképe. Ő volt Magyarország becsületének előharcosa.

Henderson a következőkben válaszolt:

— Arra kérem Tanczos delegátus urat, hogy szíveskedjék kormánya előtt tolmácsolni a főbizottság őszinte együttérzésének a kifejezését a kegyetlen veszteség fölött, amely a Népszövetség és általában a béke megóvásának egyik leghívebb barátjának a halála alkalmából érte Magyarországot.

Ezután a gyász jeléül Henderson negyedóra felüggesztette az ülést.

Apponyi Albert fia, Apponyi György gróf, este pedig leánya, Apponyi Mária grófnő Otlik György társaságában, Apponyi másik leányát, Pálffy grófné született Apponyi Lujza grófnőt ma délen várják Genfben.

Későbbi genfi jelentések arról számolnak be, hogy az ideiglenes megállapodás értelmében gróf Apponyi Albert holttestét szerdán reggel átszállítják a Szent József-plébániatemplom halottasházába, ahol péntekig felravatolozzák. Péntek délelőtt 11 órákor ünnepélyes gyászszerartás lesz a Notre Dame székesegyházban, amelynek befejeztével a koporsót azonnal az állomásra viszik. Apponyi arcán meglátszanak a súlyos betegség nyomai, mint-hogy azonban szenderegés közben következett be a halál, arcvonásai nem veszítették el derűs nyugalmaikat.

Apponyi és az angol királyi család

Az esti világsajtó a legnagyobb elismerés hangján méltatja az elhunyt nagy magyar államférfit. A londoni Evening News kegyeletes hangu cikkében többek között azt is felemlíti, hogy

gróf Apponyi Albert házassága révén rokonságban állott az angol királyi családdal. Apósa ugyanis Viktória királynő első unokafivére volt.

A lap rámutat arra, hogy Apponyi a háború után ismét a porondra lépett és minden erejét

arra fordította, hogy a békeszerződések sérelmes rendelkezéseit megváltoztassák.

Az angol lap cikkírója ezután elmesélte, hogy egy ízben végighallgatta a népszövetségi tanács ülését, amelyen a magyar kisebbségek-ről folyt a szó. Az ülés rendkívül viharos hangulatban, *goromba, brutális és alacsony szellemű tónusban* folyt. Egyszerre csak gróf Apponyi Albert emelkedett szólásra. Apponyi a legnagyobb önuralommal és méltósággal fejtette ki magasaróttú nézetét. *A pokoli lármát a beszéd alatt teljesen elcsendesült*, mindenki a magasszárnyalású beszédet figyelte. A beszéd végén a kaputalal maharadzsa a cikk írójának ezeket mondta:

— Ilyesmire csak ezer év kultúrája képes.

Apponyit a magyar nemzet halottjának tekintik

Budapestről jelentik, hogy nemcsak a főváros, hanem a magyar vidék is megrendüléssel fogadta Apponyi halálhírét. Sopron városa, a „leghűségesebb város”, amelynek Apponyi diszpolgára volt, a középületekre kitűztette a gyászlobogót.

A Nemzeti Színház esti előadásán Csáthó Kálmán főrendező mondott kegyeletos szavakat megilletődött hangon a nagy magyar államférfi halála alkalmából. A beszédet a színház közönsége állva hallgatta végig.

Kedden este pártközi értekezletet tartottak, hogy a magyar parlament holnapi ülésén Apponyi Albert gróf emlékeztetének hódol. Almásy László, Gömbös Gyula miniszterelnök, Zichy János gróf és Eckhardt Tibor szólnak fel. Apponyi Albert grófot a nemzet halottjának tekintik és temetéséről a kormány gondoskodik. Pénteken déli félkettőkor indul el a nagy halottat vivő vonat Genf felé és szombaton este érkezik meg Budapestre. A pályaudvarról a magyar parlament épületébe viszik és a kupolateremben ravatalozzák fel. Vasárnap és hétfőn a közönség számára megnyitják a kupolatermet, úgy, hogy mindenki leróhatja kegyeletét a nagy államférfi emlékeztetének. Temetése kedden délelőtt lesz, a pontos programot a magyar kormány külön gyászjelentés keretében állapítja meg.

Apponyi Albert gróf ragyogó pályafutása

Nagy-apponyi Apponyi Albert gróf származását egészen az Árpád-házzal kortárs Pécz-nemzetiségig lehet visszavezetni. Őseiről már 1295-ben történik említés a fennmaradt régi magyar oklevelekben. A család Zsigmond császártól kapta meg 1392-ben Apponyi királyi várát, több más birtokkal egyetemben, amely az Apponyiakat vagyoniilag is kiemelte a köznemesek sorából. A család egyik ága bárói, majd grófi rangot nyert és tagjai a XVIII. századtól kezdve különösen a diplomáciai és a közigazgatási pályákon tűntek ki. Birtokaik az idők során Pozsony, Nyitra, Tolna és az Aradmegyevel szomszédos Békés vármegyékben csoportosultak: az utóbbiban a békésmegyei Gerendáson. Gróf Apponyi Antal György (1751—1817) egyike volt kora legműveltebb főurainak s mint a tudomány lelkes művelője, megalapította a világhírűvé vált Apponyi-családi könyvtárat. Második fia, Antal, császári követ Rómában, Nápolyban, Londonban és Párisban. Gróf Apponyi Albert, Apponyi György kancellár és Sztáray Julia grófnő fia, már ebben a kitünő, legelőkelőbb nemzetközi összeköttetésekkel évszázadok óta rendelkező családi miliőben, Bécsben született 1846. május hó 29-én. Mélyen vallásos családja a jezsuiták kalksburgi nevelőintézetében neveltette, majd egyetemi tanulmányait Budapesten és Bécsben fejezte be. Jogi doktorátusának megszerzése után az előkelő magyar főúri ifjú Széchenyi István gróf példájára beutazta Németországot, Ausztriát, Franciaországot és Angliát, ahol a francia és angol arisztokráta körében számos, később elmélyült és bensőségesse vált összeköttetést teremtett.

Deák Ferencről — Tisza Istvánig

A fiatal Apponyi Albert gróf 1872-ben lép a közélet küzdőterére. A huszonhat éves fiatal politikus Deák Ferenc pártjának zászlója alatt lép a nyilvánosság elé. Érdekes, hogy a fiatal képviselőt már akkor megmutatózó fényes képességgel ellenére is *hidegen fogadta a parlament és a sajtó*, annyira nem tudta feleltetni a kiegyezés utáni nemzeti hangulat Apponyi atyjának feltétlen aulikus politikáját. A Deák-párt bukása után a Sennyey-féle konzervatív klerikális, de akkor még ellenzéki pártokhoz csatlakozott. Sennyey visszavonulása után a nagytehetségű, ragyogó ékesszólásáról és választékos kifejezőmódjáról egyre ismertebbé váló fiatal

Berlinből jelentik: Hindenburg birodalmi elnök ma megleghangu táviratban fejezte ki részvétét az elhunyt özvegyének.

Prágából jelentik: Szűllő Géza, a csehszlóvákiai magyarság vezére részvétáviratot intézett a magyar kormányhoz Apponyi halála alkalmával. Megállapította táviratában, hogy Apponyi Albert gróf a határokon túl is tiszteletet, megbecsülést szerzett és *halála az utódállamok magyarságát is gyászba borította*.

Szegeden a halálhír érkezésekor kitűzték a városházára a gyászlobogót, miután az elhunyt nagy magyar államférfi diszpolgára volt Szegednek. A harangok két órán keresztül zugtak a gyász jeléül. Hasonló gyászünnepek voltak Kiskőrösön és Dombóváron is, ahol uccát neveznek el Apponyi Albertről.

ház közönsége állva hallgatta végig. A különböző társadalmi, tudományos és művészeti egyesületek, hasonlóképpen üléseiken magasszárnyalású felszólalások keretében emlékeztek meg a magyar nemzet nagy halottjáról.

A magyar rádió a nagy magyar államférfi elhunytá feletti gyász jeléül már az esti órákban befejezte szórakoztató műsorát és a fél 11 óras hírladás után a napi programot teljesen befejezést nyert.

Urmánczy elnökletével. Az értekezleten elhatározták, hogy a magyar parlament holnapi ülésén Apponyi Albert gróf emlékeztetének hódol. Almásy László, Gömbös Gyula miniszterelnök, Zichy János gróf és Eckhardt Tibor szólnak fel. Apponyi Albert grófot a nemzet halottjának tekintik és temetéséről a kormány gondoskodik. Pénteken déli félkettőkor indul el a nagy halottat vivő vonat Genf felé és szombaton este érkezik meg Budapestre. A pályaudvarról a magyar parlament épületébe viszik és a kupolateremben ravatalozzák fel. Vasárnap és hétfőn a közönség számára megnyitják a kupolatermet, úgy, hogy mindenki leróhatja kegyeletét a nagy államférfi emlékeztetének. Temetése kedden délelőtt lesz, a pontos programot a magyar kormány külön gyászjelentés keretében állapítja meg.

Apponyi állott az egyesült ellenzéki pártok élén. Ebben az időben politikai gondolkodásának középpontjában az agrár-érdekek és velük a magyar történelmi osztályok felkarolásának vezérgondolata állott. Ezt a programot azonban később szociális, modern szempontokkal szélesítette ki. Megvetette a közigazgatás államosságának alapjait és az első között volt, akik Tisza Kálmán kormányát, főleg a katonai kérdések területein támadta. Az 1889-iki magyar véderő törvényjavaslatnak országos hullámokat verő vitájában már az összes ellenzéki pártok élén látjuk: a közvélemény benne látta a jövő emberét, aki megteremtí az ország vezetéstől független magyar nemzeti hadsereget. A Tisza-kabinet lemondása után Apponyi a pártját fuzionáltatta az új, Szapáry-féle kormánypárttal: mivel azonban az a kormány megelégedett adminisztratív természetű reformok életbeléptetésével, újra ellenzékbe vonult és innen vezetett fulmináns támadásokat a közös kormányrendszer alapvető koncepciója ellen.

Gróf Apponyi Albert politikai pályájában külön fázist jelent egyházpolitikai működése. Az 1896-iki millenáris ünnepségek idején, mint ellenzéki vezér, maga indítványozza a „Treuga Dei”, de az erőszakos választási visszaélések miatt és az elharapódzott korrupció ellen nem adta fel ellenzéki programját. Az 1901-iki

Hatvanegy éven át küzdött önzetlenül a nyolcvanhét éves, fáradhatatlan energiájú magyar államférfi

Beszédei, amelyekben gondolatait művészi formában, az angol Gladstonere emlékeztető frappáns felépítéssel és kohézió erővel fejezte ki és amelyeknek gondolati hatását méltó zenével festette alá az európai híru szónok harangzugához hasonló organuma, egész a legutóbbi időkig is mindig eseményszámba mentek a Société des Nations ülésein, amelyen főleg a román Titulescu-vit folytatott, emlékezetes szónoki párbaja az erdélyi és bánági magyar optások ügyében vált világszerte ismeretessé. Energiájára jellemző, hogy 86 éves korában is még vonatra ült, hogy résztvegyen a Népszövetség genfi új ülésszakán, ahol fontos magyar pénzügyek szerepelnek az 1933-as év első ülésszakának programján. A szárnyaló szellem, a nemzete javát utolsó pillanatáig hűség-

képviselőház elnökévé választja, *nyolcvan évben megkapja a valóságos belső titkos tanácsosi címet*. Ekkor is katonai téren nemzeti engedményekért küzd a magyar parlamentben és mint a szabadelvű párt kilences-bizottságának tagja, egy olyan katonai programot fogadtatott el a parlamenttel, amelyhez utóbb a Kormány is hozzájárult, amidőn megvalósításával a gróf Tisza István kormányát bizta meg.

A politikai harcok fordulatait Apponyi Albert grófot Tisza Istvánnal is szembefordították és mindjártban a függetlenségi párt felé fordultak. A koalíció többségrejutásával a magyar vezényszó érdekében megindított „nemzeti ellenállásnak” Apponyi lett a legfőbb mozgatója. Ebben az időben ugyiszólván az egész országot bejárta, hogy a népet megnyerje a passzív ellenállás nagy társadalmi akciójának. A harcot követő Wekerle-kormány idején a kultuszminiszteri tárcát vállalja el 1906-ban és négy éves minisztersége alatt nemzeti szellemet visz az elemi iskolai törvényekbe, az ingyenes népoktatás új intézményébe. A nagy függetlenségi párt kettészakadása kibuktatja hársónyszékéből őt is és mint a Kossuth-párt vezérégyénisége, foglalja el újra régi helyét az ellenzék vezéri posztján.

Harcok a magyarság méltó helyéért a világ színpadán

Gróf Apponyi Albert kultuszminiszterségének megszűnésétől kezdve elsőrangú külföldi összeköttetéseinek kiépítésére fordította politikai tevékenységének súlypontját. Kivételes nyelvtudása, mindig a kor színvonalának élén haladó műveltsége, ragyogó stílusa és dialektikája voltak azok a fegyverek, amelyek segítségével hazájának és nemzetének méltó helyet igyekezett biztosítani az európai népek nagy színpadán. Ugy az interparlamentáris tanácskozásokon, mint expanzív irodalmi működésével Magyarország közjogi helyzetét és nemzeti jogait igyekezett népszerűvé, főleg pedig érthetővé tenni Európaszerte. A világháborút megelőzőleg, majd közvetlen utána számtalan cikke jelent meg a francia, a német, a spanyol és az olasz lapokban, amelyek valamennyien tájékoztató módon tárták a világ közvéleménye elé Magyarországot és a magyar nemzet közjogi helyzetét: az új Európában. Az interparlamentáris üléseken, Brüsszelben, Krisztianában, Párisban, Saint-Louisban és Londonban számos barátot szerzett nemzetének és Genfben, a Népszövetség ülésszakain mondott hatalmas beszédeivel, amelyeket egyforma frenetikus hatással adott elő, úgy francia, mint angol, olasz és német nyelven, mintegy a maga személyében dokumentálta a magyar nép kultúrájának színvonalát és felkészültségét. Heroikus küzdelme a trianoni béketárgyalásokon az egész világ osztatlan figyelmét koncentrálták jellegzetes egyéniségére és mindenki: még ellenfelei is meghajoltak a hazáját szerető és nemzetéért küzdő államférfi sziszifuszi teljesítményei előtt. Amelyekkel ha nem is háríthatta el egy vesztes háború következményeit hazája felől, — mégis felébresztette a nagyvilág érdeklődését a Dunamedence speciális, magyar ügyei, problémái iránt.

sen szolgálni kívánó kivételes energia, amely az elmúlt évtizedek alatt legyőzte a külországi nemzetek részvétlen közönyét hazája sorsa iránt, megtorpanni kényszerült a gyöngye test végzetével szemben és az a lobogó fáklya, amely 61 éven át nemzete érdekében, hazája javáért lángolt, a Lac Leman pálmafáktól övezett partján katasztrófát jelentő tragikus hirtelenséggel kihunyott.

Aradi tartózkodása alkalmával Apponyi Albert gróf eredeti interjút adott az Aradi Közlöny munkatársának, mint a Tisza és Széchenyi között lefolyt választási küzdelem ellenzéki szónoka. Az Aradi Közlöny számára adott interjútában védekezett az ellen a beállítás ellen, mintha ő és elvbarátai „unfair” eszközökkel harcolnának.

Apponyi Albert gróf amerikai diadal- utjáról beszél dr. Barabás Béla

Barabás Béla, az aradi magyarság vezére megrendülve, könnyes szemekkel beszél gróf Apponyi Alberttről. A nagy mult színesen vízszatukrózó emlékei, felejthetetlen élményei mint halk, újraéledő melódiák szállnak a szobában, ahol kényelmes karosszékben ül Barabás Béla dr. Nemrég tért vissza budapesti útjáról egy kellemetlen influenzával. A magyar vezér feje fölött ékes rámban csoportkép függ a falon. *Rajta a dátum: 1904. november 18.* A tabló közepén fény, magasan Kossuth Ferenc büszke arca látszik s mellette jobbról egy karakterisztikus, markáns férfiarc: ezer közül is megismerné az ember Apponyi Albert gróf nemes vonású arcát. Apponyitól jobbra Barabás Béla karbatett kézzel, ugyanaz a Barabás Béla, aki előttem ül karosszékében, csak az idő, idestova három évtized szállt azóta el fölötte...

— Ez a kép az 1904-ben megalakított Nemzeti Ellenzék vezérőbizottságát örökíti meg — mondja Barabás csendesén, majd így folytatja: — Akkor alakítottuk meg Apponyival, amikor visszatértünk amerikai utunkról. Erről a nevezetes, nagy utról beszél Barabás Béla, mint Apponyi Albert gróf diplomáciai karrierjének első, kiemelkedő stációjáról:

— Apponyi első, nagyszabású diplomáciai küldetése az volt, amidőn 1904-ben mint a magyar delegáció vezetője résztvett az Interparlamentáris Unió kongresszusán Newyorkban. Ezen a konferencián magam is résztvettem feleségemmel együtt. Mintegy hetvenen indultunk utnak egy hatalmas óceánjárón... A nevére már nem emlékszem. Hat magyar asszony volt velünk: gróf Bethlen Istvánné, Mohay Sándorné, a volt államtitkár felesége, dr. Barabás Béláné, a feleségem, Sulyovszky Dezső országgyűlési képviselő felesége, Veres Béláné, szintén képviselő felesége, végül György Endréné, volt földművelésügyi miniszter felesége. No meg leány is volt, Desseffy, a magyar képviselőház elnöki tanácsosának Zsófia leánya...

Szünetet tart dr. Barabás, hogy felfrissítse emlékezőtehetségét. Segítségére siet felesége is, aki élete legszebb időszakának nevezi az amerikai utat:

— A legfinomabb, legudvariasabb embernek ismertem Apponyi Albertet! — mondja eltűnődve... Majd ismét Barabás Béla veszi át a szót:

— Apponyi és a magyar delegáció amerikai útja valóságos diadalut volt. Velünk volt Hock János is, gróf Károlyi György, Aradról Hámory László... Apponyi mindenütt felszólalt a konferencia tartama alatt és mindig megcsodálták tiszta amerikai kiejtését! Az angol nyelvet szinte tökéletesen beszélt. Ezenkívül olaszul, hollandul, franciául, németül szintén folyékonyan, tiszta kiejtéssel beszélt...

Apponyival és Hockkal Amerikában

Dr. Barabás ezután elmondja, hogy Apponyi Albert már akkor, az amerikai küldetése alatt is olyan tekintélyt szerzett magának és deputációjának, hogy sikerült kieszközölnie azt, hogy míg a többi európai küldöttségeket csak együttesen fogadta Theodore Roosevelt, az akkori elnök, a magyar delegációt külön, megkülönböztetett tisztelettel fogadta a Fehér Házban.

— Bennünket külön ötórás teára hívott meg az elnök — mondja Barabás Béla. — Mikor bevonultunk a fogadóterembe, Apponyi a feleségemet vezette karján...

— Ez volt életem legszebb pillanata! — kiált fel Barabás Béláné lelkesülten. — Az elnök mint az uralkodóknál szokásos ceremóniával, nagy külsőségek közepette rendezte meg fogadtatásunkat. Apponyi karján mentem Roosevelt elnök elé... Bemutatott, majd sorra a többi hölgyeket is és ezután a férfiakat. Az Egyesült Államok elnöke pedig kezét fogott sorra valamennyiünkkel, majd beinvitált a teához... A pompás szalonban az elnök felesége mint háziasszony fogadott s ő is tüntetően kedves volt valamennyiünkhöz, de kiváltképp Apponyihoz!

— Közben kifelejtetted Apponyi gyönyörű beszédét, amit a magyar delegáció nevében Rooseveltnél elnökhöz intézett! — szakítja félbe Barabás s most már ő mondja el a nevezetes, történelmi nap eseményeit... — Este kilencig voltunk az elnök vendégei — folytatja. — Észre se vettük, hogy mulik az idő! Hej, azok voltak a szép napok!...

— Mindenütt velünk volt Apponyi, ahol csak megfordultunk Amerikában! A newyorki konferencia befejeztével lementünk Saint Louis-ba a világiállításra. Ott bankettet adtak külön Apponyi tiszteletére és lelkesen ünnepelték Apponyit, a magyarok kis csoportjával együtt.

Egy másik érdekes epizódot mesél el Barabás Béla amerikai útjukkal kapcsolatban.

— Apponyi tudvalevőleg a szabadelvűpárt tagja volt. Tisza István gróf vezetése alatt. Emiatt sok ékesszólás, nagy rábeszélés kellett ahhoz, hogy velünk jöjjen Cleveland-ba, ahol az egyetlen Kossuth-szobrot állították fel. Nagyon gyenge szobormű volt, de mégis csak Kossuth volt. Mi „hetven magyarok“ megilletődve álltunk a szabadság földjén Kossuth Lajos lábainál... Apponyi remek beszédet vágott ki előbb angol nyelven, majd magyarul beszélt. Utána Hock János mondott beszédet. S végül én mondtam szívjből jövő szavakat. Hatalmas tömeg jött ki Clevelandra, ahol tudvalevőleg a legtöbb magyar él Amerikában. Lelkesen ünnepeltek valamennyiünket, a szülőföld hírnekeit. De nemcsak magyarok jöttek, amerikaiak is nagy számban.

Régi emlékek Apponyi Albert gróf aradi napjairól

— Apponyi aradi tartózkodásáról dr. Nagy Sándor tudna legtöbbet beszélni, miután az ő vendége volt egész idő alatt. Az 1905-ik évi téli választásokon járt Aradon. Engem léptettek fel képviselőként dr. Vörös volt miniszterrel szemben. A lelkesedés olyan nagy volt, hogy annak dacára, hogy asszonyaink gyönyörűen feldíszítették az Apponyi számára kijelölt helyet a Fehér Kereszt nagytermében, a terem kicsinek bizonyult és mindnyájan a Szabadság-térre vonultunk ki. Ott tartotta meg nagy beszédét Apponyi az én jelöltségem mellett. Másodszor 1913. nyarán járt Aradon Apponyi, amikor gróf Széchenyi Aladár lépett fel gróf Tisza Istvánnal szemben. Remek politikai beszédet tartott ekkor is...

Ismét Barabásné szól közbe:

— Olyan volt a hangja, mint a harang-

Aradmegyei vonatkozású interpelláció hangzott el a parlamentben

Tulmagas örlési díjat szednek a megyében a malmok —
Leleplezések a nyugdíjpénztár hiénáiról — Kirohanás a
kisebbségi köztisztviselők ellen

Bucurestiből jelentik: A Kamara ma délutáni ülésén Isac képviselő interpellált és a postai kémkedési esetre hivatkozva követelte, hogy küszöböljék ki az idegen nemzetiségűeket a köztisztviselői karból. Utána Giurea a seszárak emelése ellen szólalt fel, majd Toni követelte, hogy fizessék a tanítóknak a nekik járó 18 millió lejt. Cosma tiltakozott az ellen, hogy egyes aradmegyei malomtulajdonosok meg nem engedett örlési díjakat szednek,

majd Mirescu mondotta el érdekes interpellációját. Ebben elmondotta, hogy egy Werner nevű erdélyi nyugdíjas az ügyét akarta elintéztetni Bucurestiben, mire egy Buzescu nevű fővárosi ügyvédhez fordult. Az ügyvéd nagy honoráriumot követelt és Werner ezt nem adta meg. A nyugdíjas aktái röviddel ezután eltűntek a nyugdíjpénztárból. Hasonló módon járt több más erdélyi nyugdíjas. Vizsgálatot és érellyes intézkedést követelt.

Dan Zacharia a chifre-kulcs megváltoztatásának szükségességét hangoztatta és kijelentette, hogy a postai kémek minden bizonnyal megszerezték a jelenlegi titkosírást.

Maradjon

a régi jó szokásnál!

Használjon

„Valódi Franck”-ot,

a kávédarálóval mint
gyárjeggyel, minden-
napi tejes kávéjához!

— Midőn Clevelandból visszamentünk Newyorkba, a lelkesedési mámorában igyekeztem rábeszélni Apponyit, hogy hagyja ott a szabadelvű-pártot és a bucsubanketten mondott felköszöntőmben hangsúlyoztam, hogy itt, a szabadság hazájában valamennyien érezzük, hogy Apponyi, midőn visszatér Magyarországra, kezébe veszi a magyar nemzeti függetlenség zászlaját! Olyan gyors eredményre mégsem számítottam, mint amilyen, mikor hazértünk, azonnal bekövetkezett. Tisza ismeretes „ugrai levelében“ foglaltakkal annyira felbőszítette Apponyit, hogy október végén kilépett a szabadelvű-pártból. Ezután alakítottuk meg a nemzeti ellenzékét.

szó... Az asszonyok rajongtak érte... Ugy hallgattuk szavait, mintha proféta beszélne...

— Akkor beszéltem vele utoljára — fejezi be Barabás Béla — amikor 1927-ben leleplezték Kossuth szobrát Budapesten. Liften jött le a gyülekezési teremből s amikor meglátott, felkiáltott: „Ó Barabás, te vagy? Jaj, de régen nem láttalak!” Én nem szóltam semmit, csak némán kezet szorítottunk...

— Utoljára akkor láttam, amikor Gömbös, mint miniszterelnök bemutatkozott a Kamarában... Gróf Zichy mellett ült. Tartása, bár nagyon megöregedett, most is a régi, büszke katonás tartás volt. Így fogok rá emlékezni, amíg élek...

Barabás Béla csendesén feláll karosszékéből, kihuzza magát. Némán tiszteleg nagytársa, Apponyi Albert gróf szelleme előtt...

Ma délután összeült a Kamara fegyelmi bizottsága, amely Robu cuzista ügyét tárgyalta le. Robu azért utasították a fegyelmi bizottság elé, mert Lupu dr.-t egy ülésen lelövélssel fenyegette meg. A bizottság elhatározta, hogy javasolni fogja a Kamarának, zárja ki harminc napra az ülésekről Robut.

CORSO-MOZGO MAI MŰSORA!
MONTECARLO

BOMBÁZÁSA

ANNA STEN, HANS ALPERS, HEINZ RÜHMANN
IDA WUST.

Ragyogó operett a tengerről Nizza és Montecarlo milieujében lejátszó humoros történet.

Jön: A katonai operettek királya!
Feleségem a hadnagy úr!
EGGERTH MÁRTA, GEORG ALEXANDER
FÉLIX BRESSART, VEREBES ERNO

Az aradi Magyar Bál előkészítő ülése

A bálban szereplő hölgyek névsora

Ma délután 5 órakor az aradi Magyar Párt irodájában a bál előtti utolsó ülését tartotta a Magyar Bál rendezőbizottsága a közreműködő hölgyek bevonásával. Az ülésen az influenzában fekvő Barabás Béla dr. elnök helyett az elnöki tisztet Dániel Péter látta el. A gyűlésen megjelentek dr. Barabás Béláné, Ambrus Margit, özvegy Bogtscha Gyuláné, Boross Károlyné, Balajthy Györgyné, Balajthy Médi, dr. Borsos Béláné, dr. Baross Zsigmondné, Benedek Etelka, Dániel Kamilla, özv. Földes Gyuláné, özv. Grósz Józsefné, Gásza Emilné, Glück Józsefné, özv. Hartmann Béláné, Kintzig Gézané, Kolozsváry Baba, Medveczky Margit, Mairovitz Emilné, Martini Jánosné, dr. Parecz Béláné, dr. Palágyi Ferencné, Reinhart Gyuláné, Reinhart Baba, Scholtz Alajosné, Szondy Gézané, dr. Széll Lajosné, Turay Jánosné, Vigyázó Lászlóné, Vigyázó Mária. A gyűlésen megtárgyalták a bálban árusítandó ételek és italok egységárát, olyan jutányosan, hogy a fogyasztás ugyyszólván alig drágítja meg a bálban való részvételt. Beosztották azonkívül az egyes sátrakban közreműködő hölgyeket is. Eszerint a sátrakban a következők lesznek:

A pezsgő-sátorban: Purgly Lászlóné vezetésével dr. Baross Zsigmondné, Vigyázó Mária, Széll Erzsike, Reinhart Baba működnek közre. A Jótékony Nőegyleti büfében dr. Borsos Béláné, Kintzig Gézané és dr. Parecz Béláné vezetésével a következő hölgyek lesznek: Dániel Kamilla, Dániel Ilonka, Kabdebó Istvánné, Ungurean Béláné, dr. Fetter Elemérné, Fényes Lajosné, dr. Simó Károlyné, Vojtek Ilonka, Földes Béláné és Derecskei Károlyné. A fekete-kávé- és teasátorban özvegy Grósz Józsefné vezetésével: Mairovitz Emilné, Sugár Károlyné, Kovács Miksáné, Széll Gézané, Blum Árpádné, Dán Oszkárné és Steinberger Mária tevékenykednek. A cukrászda Vigyázó Lászlóné és dr. Széll Lajosné vezetésére van bízva. A sör- és vírtüli-sátor Palágyi Ferencné, Boros Károlyné és Turay Jánosné vezetésével a következő hölgyek látják el: Benedek Etelka, özvegy Bogtscha Gyuláné, Bogdán Aurélné, özvegy Földes Gyuláné, Máté Jánosné, Scholtz Alajosné, Stankovics Istvánné és Schubert Ferencné. A tombola- és jelvény-sátor Szondy Gézané, Schmidt Lajosné, Gásza Emilné, Medveczky Margit, Schmidt Imi és Kovács Eszter látják el. A büfében Reinhart Gyuláné, Glück Józsefné, Martini Jánosné és Faragó Böske működnek.

Offenbach »Orpheus«-a revüsitett, modern átdolgozásban kerül színre Aradon

Aradi újságírók és úriasszonyok lépnek fel az aradi Újságíró-szervezet nagyszabású estélyén

Az aradi újságírók szervezete március hónapra olyan nagyszabású művészi és társadalmi eseményt készít elő, amely sokáig emlékeztet marad Arad közönsége körében. Az újságíró-társadalom fővárosi keretek között színházi előadást rendez s ez alkalommal Offenbach örökzöld daljátéka az »Orpheus a pokolban« kerül színre. A rendezőség az »Orpheus« keretében felvonultatja a legmodernebb ötletek, slágerek és meglepetések egész arzenálját. Már az a tény is, hogy a nagyszabású daljáték librettóját ezer ötlettel, modern trükkökkel, aktuális, teljesen új, revüszertű átdolgozásban hozzák színre, előre is biztosítja az őszi sikert.

A ragyogó szereposztásról ma még korai lenne megemlékezni, annyit azonban már elárulhatunk, hogy a vezetőszeret Arad erdélyszerte elismert műkedvelői, valamint az erdélyi magyar színészet első helyen álló művészei alakítják. A komoly zenei teljesítményt jelentő partitúra megköveteli a legkomplettebb zenekart, így az aradi újságíró-szervezet érintkezésbe lépett az aradi Filharmonikus Zenekarral és minden remény, meg van arra, hogy si-

Gyilkosságért három évre ítélt egy sajtenyi gazdát az aradi törvényszék

Két szekér összeütközéséből gyilkosság

Két szekér összeütközéséből az elmúlt év októberében véres gyilkosság származott az aradmegyei Sajteny és Szemlak községek között vezető országúton. Október 22-ikén este történt, hogy Árva Henrik sajtenyi gazdálkodó kocsiján hazafelé robotott. A község közelében elrohant mellette Herczeg Demeter szekere, amely összeütközött kocsijával és azt eltörte. Emiatt veszekedés támadt a két gazda között, Árva követeltelte Herczegtől, fizesse meg kárát s a heves vita befejezése az volt, hogy a kárvallott gazda felkapta a hámfát és fejbeütötte Herczeget, aki ájultán összeesett. Néhány óra múlva a megsérült gazda belehalt sérülésébe. Árvát pedig letartóztatta a csendőrség és beszállította az aradi ügyészség fogházába.

Gyilkosságért indult meg az eljárás Árva ellen, akinek ügyében ma tartott főtárgyalást az aradi törvényszék Constantinescu-Niculatanácsa, míg a jegyzőkönyvet Kovács I. törvényszéki jegyző vezette. A mai tárgyaláson a vádlott elmondotta, hogy Herczeget nem ismerte, a vita alkalmával többször kérte, térítse meg kárát, vagy csináltassa meg eltört szekereit és miután ezt Herczeg megtagadta, annyira dühbe jött, hogy a hámfával megütötte. Nem volt szándékában megölni, vagy súlyosan megsebesíteni az áldozatot. Több tanút hallgattak ki, az egyetlen súlyosabb terhelő vallomást egy fiatal gazdaleány tette, aki a közelben tartózkodott, amikor az eset történt és aki hallotta, amint Árva kijelentette Herczegnek:

— Ha nem fizetsz, a földbe teszek!

Kihallgatták az özvegyet is, aki a maga részéről százezer lej kártérítést kért. Ezután sor került a perbeszédre. Gutunoi ügyész gyilkosság címén emelt vádat Árva ellen, akinek súlyos megbüntetését kérte. Dante Gherman dr. védő beszédében kimutatta, hogy sem gyilkosságról, sem előre megfontolt szándékról nem lehet szó, annál kevésbé, mert a gyilkos és áldozata nem ismerték egymást.

— Ezt az esetet — mondotta a védő — lélektanilag kell boncolni, mert csak ilyen módon juthatunk az indító okokra.

Ismerette az esetet, rámutatott arra a felindult állapotra, amelyet a szekér összetörése és Herczeg magatartása okozott, majd rendkívül érdekes kijelentést tett:

— Ha az áldozat — mondotta Gherman

dr. — kellő orvosi kezelésben részesül, úgy életét meg lehetett volna menteni. Ezzel szemben azt történt, hogy sérülésével bevitték a kórházba orvoshoz, aki kijelentette, hogy menthetetlen és nem részesítette semmiféle orvosi segítségben. Ezt a körülményt a vizsgálóbírói kihallgatások során is megállapították.

Leszögezte ezután, hogy gyilkosságról szó sem lehet. A gyilkosságnál három eszköz: lőfegyver, kés vagy mérgezés szerepel, de semmiesetre sem egy darab fa, amelyet a veszekedés hevében kap fel valaki a kocsijáról. Kérte végül a védő az összes enyhítő körülmények alkalmazását és annak kimondását, hogy erős felindulásban elkövetett súlyos testi sértés történt. A vádlott az utolsó szó jogán enyhé büntetést kért, majd a bíróság visszavonult tanácskozássra. Hosszu tanácskozás után hirdette ki Constantinescu elnök az ítéletet, amely szerint Árva Henriket erős felindulásban elkövetett, de halált okozott súlyos testi sértés elkövetésében mondotta ki bűnösnek és ezért három évi börtönrre ítélte. Az ügyész súlyosbírtásért, a védő enyhítésért felelőzködött.

Parcellázási szabályrendeletet készít Aradváros

Az aradi háztulajdonosokat érintő érdekes határozat

Érdekes határozatot hozott Aradváros vezetősége, amely közelről érinti az aradi háztulajdonosokat. Megállapítást nyert ugyanis, hogy egyre több küldöttség keresi fel a polgármesteri hivatalt, azzal a kívánsággal, hogy a közelmúltban felparcellázott területeken hozzák rendbe az utakat csatornázást az uccákat és rendezzék a közvilágítás kérdéseit. A város állandó válaszmánya annak a véleményének adott kifejezést, hogy azért ütköznek az intervenciók figyelembevételeinek lehetőségei komoly pénzügyi akadályokba, mert Aradvárosnak hiányzik a parcellázási szabályrendelete, amelynek folytán az utjavítások, csatornázások költségei teljes egészében a várost terhelik.

Muresán János, Tripa Mihály, valamint Jegesi Károly dr. városi főügyész kijelentették, hogy a bucuresti-i, valamint a temesvári városi parcellázási szabályrendeletekben kifejezetten lefektetést nyert az, hogy az érdekelt uccák háztulajdonosai legalább 50 százalékban részt kell, hogy vállaljanak az utjavítási, utkövezési és csatornázási költségekben. Ezen az alapon is lényegesen meg lehetne könnyíteni az aradi utjavítási munkálatok elvégzését. Tekintettel arra a körülményre, hogy Aradon legalább is 3 millió 600.000 lej értékű uccakövezési munkát kellene sürgősen elvégezni, a városvezetőség oly értelemben döntött, hogy megteszi előkészületeit az új városi parcellázási szabályrendelet elkészítésére.

GRAND HOTEL
ST. MORITZ
S V Á J C.

leggyönyörűbben fekvő szállodája.
Hó, jég, havasok paradicsoma.

St. Moritz

300 tökéletes komforttal berendezett szoba, hallal, tánterem, apartementek, fürdőszobák. — A leg-tökéletesebb kényelem. — Külön jégpálya.

Mélyen leszállított árak!

Megszigorították Magyarországon a gyülekezési szabadságot

Budapestről jelentik: Ma reggel megjelent a magyar kormány új rendelete a gyülekezési jog korlátozásáról. Ez az intézkedés a Károlyi-féle szükségrendelet részleges visszaállítása. Ma Keresztes-Fischer belügyminiszter nyilatkozott az ügyben.

— Igaz, — mondotta, — hogy a kormány hivatalbaléptekor a politikai agitációnak szabad teret kívánt engedni. A kormány azonban meggyőződött arról, hogy egyes körök ezt a szabadságot arra kívánják felhasználni, hogy ennek révén a társadalmi rendet felforgassák. Így szükségesnek láttam ilyen rendelet megjelentetésével is biztosítani a nyugalmat.

Alaptalan feljelentés volt miniszterek ellen

Bucurestiből jelentik: A köztisztviselői vagyonellenőrzésről szóló törvény alapján kinevezett bizottság tegnap tartotta első ülését. Mint az Aradi Közlöny annak idején megírta, az első feljelentések, amelyek a bizottsághoz beérkeztek, volt miniszterek ellen szóltak. Egy E. Florescu nevű férfi tett feljelentést Duca volt külügy, Junian volt igazságügy, Manoiilescu Mihály volt ipar és kereskedelemügyi, Argetoianu volt pénzügyminiszterek, valamint Iorga Miklós volt miniszterelnök ellen, akiket azzal vádolt, hogy vagyonukat a köz megkárosításával szerezték. Eddig három ügyben folytattak le vizsgálatot: Duca, Iorga és Junian ügyében és megállapították, hogy a feljelentés adatai nem felelnek meg a valóságnak. A tegnapi ülésen a bizottság megállapította azt is, hogy a feljelentő többszörös felhívás dacára sem terjesztett be újabb bizonyítékokat és ezért az eljárást a három volt miniszterrel szemben megszüntették.

A vizsgálat Manoiilescu ügyében külön bizottságot küldött ki, míg az Argetoianu ellen beadott feljelentéssel kapcsolatban a tárgyalást február 17-re tűzték ki.

Aradi fiatalember öngyilkossági kísérlete Szüleinek dorgálása feletti elkeseredésében zsilettpengével vágta fel ereit

Tegnap este értesítették az aradi mentőket, hogy a Str. Alexandru Gavra 20. sz. alatti épületben Schmidt Géza 21 éves fiatalember, öngyilkossági szándékból felvágta egyik kezén az ütőerét. A mentők az öngyilkost beszállították a kórházba, ahol első segélyben résztvevők beugrást adtak. Állapota egyáltalán nem súlyos és már el is hagyta a kórházat.

Az öngyilkossági kísérletre egy családi torzalkodás adott okot. Schmidt Géza tegnap, a kora esti órákban érkezett haza a városból és ekkor szülei megdorgálták. Az érzékeny fiatalember szó nélkül átment a szomszédos szobába, ahol egy zsilettpengével felvágta ereit.

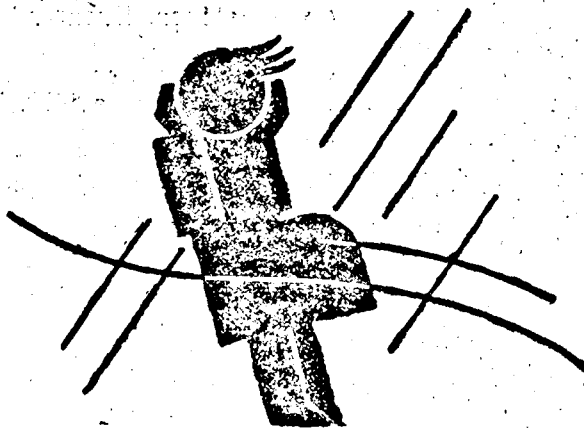
Csőd fenyegeti Aradvárosát

Berzován János pénzügyi tanácsos előterjesztése. — Kölcsön
utján kell biztosítani a költségvetés stabilitását

Aggodalmat ébresztő bejelentést tett Aradváros állandó választmányának keddi délutáni ülésén Berzován János pénzügyi tanácsos, aki előadta, hogy oly nagyarányú csökkenést szenvedtek az elmúlt költségvetési évben a város bevételei, hogy az április elsején bekövetkező új költségvetési év budgetjét a legnagyobb komplikációk fenyegetik. A pénzügyi tanácsos ebből az alkalomból felhívta a városvezetőséget figyelmét arra a körülményre, hogy ez a tanács, még feloszlata előtt, már azzal a gondolattal foglalkozott, hogy

kölcsönt vesz fel valahonnan, a jelentkező pénzügyi nehézségek kiküszöbölésére. Legfőbb ideje volna, — mondotta a pénzügyi tanácsos, — ha a városvezetőség újra visszatérne erre a régi tervre és kölcsön útján biztosítaná a városi költségvetés stabilitását.

Az állandó választmány tudomásul vette a bejelentést, de ez alkalommal az indítvány felett nem határozott. Egyhangulag kimondták, hogy amidőn Boțioc Elek dr. polgármester hazaérkezik Bucurestiből, újra napi rendi tárgyalásra tűzik ki ezt a nagyfontosságú kérdést.

GRIPPE (influenza). Sokan nem vették komolyan az influenzát, nem vették figyelembe első jeleit és sokáig szenvedtek következményei alatt.

A betegség gyakran erős náthával és torokszárazság érzésével kezdődik. Különösen a légzőszervek: orr, gége és légcső betegszik meg.

Tehát: Védekeznünk kell fertőzés ellen.

Hogyan? Védelmet nyújtanak a fertőtlenítő

Panflavin-
PASZTILLÁK

Szécsi Lajost felmentette az aradi törvényszék

A volt aradi kereskedő beigazolta, hogy neki van követelése
a Bless-cégtől — A mentő tanuk vallomása

Nagy érdeklődés közepette tárgyalta ma az aradi törvényszék első szekciójának Constantinescu-Nicula-tanácsa Szécsi Lajos volt aradi nagykereskedő ügyét. A mai tárgyalás formalitás volt csupán, miután már hónapokkal ezelőtt visszavonta a cég a feljelentését, amelyet tévedésből, a helyzet nemismerése folytán tett meg és ezért alig félórás tárgyalás után hozta meg a bíróság a felmentő ítéletet.

Nicula szavazóbíró felolvasta a vádiratot, amely szerint a Bless és Fia angolai cég aradi lerakatát vezette Szécsi Lajos 1927-től 1929-ig és amikor az angol cég képviselője rovincsolást végzett, 5 millió-534.156 lejes hiányt állapított meg. Ezért tett Szécsi ellen ugy Aradon, mint Budapesten és Bécsben sikkasztás címén feljelentést. Megjegyezte azonban a bírő, hogy időközben beérkezett az angol posztó cég beadványa, amelyben visszavonja a feljelentést, miután a budapesti bíróság felmentő ítéletet hozott az ügyben.

Szécsi Lajos kihallgatása következett. A személyi adatoknál Szécsi bediktálta, hogy ötven éves, Komáromban született, kereskedő, aki büntetlen előéletű. A vádra nézve kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert kölcsön első számolásból eredtek a differenciák, amelyek miatt a cég feljelentette. Később azután

megejtették a végleges elszámolást és abból kiderült, hogy a cég tartozik neki és nem ő a Blesséknek. Megbizatása volt az angolai cégtől, hogy egész Kelet Európában fiókokat, illetve lerakatokat állítson fel.

— Tízennyolc fiók felett rendelkeztem, — jelentette ki Szécsi — és ahhoz, hogy megállapítsák, becsületesen kezeltem-e őket, egyenleget kellett volna csinálni mind a tízennyolc fióknál. Ehelyett azonban csak az aradi üzletet vizsgálták felül és csak az itteni eredményt vették alapul, amikor feljelentettek. Később azután megállapítást nyert, hogy a hiányzó összegeket más fiókhoz passzíroztam, ahol szükség volt rá. Ehhez viszont jogom volt.

Szécsi hivatkozott a budapesti törvényszék felmentő ítéletére, amelyben mindez megállapítást nyer, majd még egyszer kijelenti, hogy a részletes és végleges elszámolás kiderítette, hogy neki van a cégtől követelnivalója. Utána sorban hallgatták ki az ügy tanuit. Először Glück József, a Szécsi-cég volt tisztviselőjének vallomása hangzott el. Glück kijelentette, hogy visszavonja azon vallomását, amelyet az ügyben a vizsgálóbírónál tett. Amikor a vizsgálóbíró kihallgatta, nem tudott arról, hogy Szécsi és Blessék között külön, titkos megegyezés volt az üzletek vezetésére nézve és, hogy a megállapodás értelmében Szécsi bizonyos összegek felett teljhatalmúan rendelkezett. Mindez csak a budapesti főtárgyaláson derült ki és nyert bebizonyítást. A bíróság Glücköt megeskette vallomására, majd dr. Kelemen Gábort, Szécsi volt ügyvédjét hallgatták ki. Kelemen dr. fenntartotta a vizsgálóbíró előtt tett kedvező vallomását és ezután dr. Weiss Artur cemesvári ügyvéd, a Bless-cég romániai ügyvédje közölte, hogy a cég visszavonja a Szécsi Lajos ellen tett feljelentést, miután kiderült, hogy Blesséknek semmiféle követelésük nincs a vádlottal szemben.

A tanuk kihallgatásával a tárgyalás befejezést is nyert, perbeszédék nem hangzottak el, miután az ügyészség nem tartotta fenn a vádat. Így védőbeszédre sem volt szükség és a bíróság rövid tanácskozás után kihirdette ítéletét, amelyben beigazoltának vette Szécsi Lajos feljes ártatlanságát és ezért felmentette a vád alól.

H I R E K

Mr. Dawis második halála

Még az amerikai lapok is — mint ahogyan ez régen letűnt nagyságok ismert sorsa — pársoros hírből emlékeztek meg csupán haláláról. Annyit írtak csak meg, hogy Frederick W. Dawis, a „Nick Carter” detektívregények szerzője, 74 éves korában New-Yorkban szívbaja következtében meghalt. Temetésén, amely a napokban történt meg, csupán a család tagjai és néhány jóbarát vett részt.

Szegény Mr. Dawis, most másodszor kellett meghalnia. Először akkor, amikor új nagyságok tűntek fel és Wallace, Oppenheim, Kurt Braun és többi társa kiszorították, a legmodernebb fegyverekkel dolgozó banditákkal és detektíveikkel az elárvult iskolájú Nick Cartert, hűséges segítőitársával: Chick Carterrel és Patsy Murphysal együtt. A hírnév gyorsan mulandó, alig tűntek fel az új nagyságok, árván virítottak antikváriumok porlepte raktáraiban a Nick Carter-füzetek borzalmas képekkel díszített, színes fedőlapjai, senkinek sem kellettek többé. Mr. Dawis, aki valószínűleg iskolát teremtett detektívregényeivel, aki esztendőken keresztül szórakoztatta tíres óráiban az embereket, inasgyerekektől és diákoktól kezdve egészen a felnőtt intellektuellekig, egyszerűen elfelejtették. Az inasgyerekek nyitottak, a diákok „itokban tanulmányozták Nick Carter vérfagyasztó kalandjait és ha az ember véletlenül megcsipetett egy felnőttet is, amint Mr. Dawis legújabb „alkotását” tanulmányozta, az illető restelkedő mosollyal jelentette ki:

— Tudod kérlek, sok a dolgom és nincs idegem ahhoz, hogy komoly dolgot olvassak. Azon gondolkozni kell, ezt a szármarságot pedig csak átfutja az ember és agyonüti tíres óráit.

És valljuk be, igen sokan voltunk, akik elolvastuk a Nick Carter-regényeket. Milliósámra nyomták őket, a világ minden nagyobb nemzetének nyelvén. Pedig rosszakk voltak, stilustalanok, döcögő fantáziával és logikátlan befejezésekkel. De elolvastuk, mert új volt és mert akkoriban ebből a műfajból nem volt olyan hatalmas produkció, mint ma, amikor minden harmadik új regény — detektív — vagy kalandtörténet. Az új, modernebb fantáziával felszerelt regényírók eltemették Nick Cartert és most szegény Mr. Dawis is elköltözött; elment kedvenc hőse után... (—rosi—)

— IDŐPROGNÓZIS: Továbbra is enyhe idő várható, csapadékhajlammal.

Aradvárosi mozik műsora

Előadások: 5. negyed 8 és negyed 10 órakor.
CENTRAL MOZGÓ: PINTY és PONTY, A KÉT PECHES. Harsány kacagástól volt hangos a tegnapi premiereken nemcsak a mozi, hanem a környéke is. Ez a két szimpatikus csirkefogó nagyszerűen érti a mesterségét: két órán keresztül élvezeteljesen elszórakoztatta a közönséget.
SELECT MOZGÓ: ASSZONYOK A BORTÖNBEN. Németül beszélő dráma a női legyházak ismeretlen életéről, amit mélyeséges realizmussal világít meg az operatőr reflektora.
SYLVIA SYDNEY, akit az amerikai tragédiából ismerünk, játsza a főszerepet, mellyel ismét tanulmányát adja kivételes tehetségének.

LEGKÖZELEBB: GRAND HOTEL. WICKY BAUM többmillió példányban megjelent színpompás regényének pazar filmváltozata, melynek főszerepelt: GRETA GARBO, JOAN CRAWFORD, LIONEL BARRYMORE, JOHN BARRYMORE, WALLACE BEERY és LEVIS STONE játszik.

— Aradmegye járásában Popu M. János dr. alispán újra megkezdte szokásos ellenőrző körutjait, amelyek során a megye közigazgatási szervezését vizsgálja át az egyes járásokban, egyben pedig a jövő évi költségvetés előkészületeit ellenőrzi és irányítja az egyes járási székhelyeken. Popu M. János dr. alispán legelső ellenőrzési útja Paulisra vezetett, ahol egyben új jegyzőt iktatott be, Panda Petru személyében, akit Krasosómegegyéből helyeztek át, míg a volt paulisi jegyző, Cuparescu Ioan a solymosi jegyzőséget foglalta el. Értesítéseink szerint Popu M. János dr. alispán ellenőrző útjait e hó folyamán folytatni fogja.

— Elhunyt bucuresti-i magyar újságíró. Bucurestiből jelentik: Újabb veszteség érte a romániai magyar újságírást. Ma délután váratlanul elhunyt Volnay-Weisz Jenő ismert bucuresti-i magyar hírlapíró, az Erdélyi és Bánsági Kisebbségi Újságírószervezet bucuresti-i csoportjának legrégebb tagja. Halálának hírére kisebbségi újságírói körökben általános megrendüléssel fogadták.

— Influenza-járvány Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A hirtelen időváltozás következtében, Bucurestiben is veszedelmesen dühöng az influenza-járvány. A betegség főleg a minisztériumok tisztviselői között pusztít, így például a földmívelésügyi minisztérium tisztviselőinek 80 százaléka beteg.

— A házadó kivétő bizottságok február 8-án az alábbi uccákban folytatják működésüket: 2. számú bizottság: Bucovinei-ucca és környéke. 3. számú: Selari és Metasari (a gyermekklubhoz környékén lévő tisztviselőtelep). 4. számú: Trianon-ucca és környéke. 5. számú bizottság: Bul. Reg-Ferdinand (volt Boros Béni-tér). 6. számú: Episcopul Radu (Magyar-ucca). 7. számú Blanduziei (Közép) ucca és Porumbaru (Knézich). 8. számú: P. Chinezu (Kinizsi) és A. Gavra (Csernovits) ucca. 9. számú: Nedei Bogdan (Fácán) ucca.

— Az „Alba-Iulia” elindult Hamburgból. Hamburgból jelentik: Ma elindult Hamburgból Románia felé az „Alba-Iulia” személyszállító gőzös, amely a román kereskedelmi tengerészet a Hamburg—Amerika—Line-től vásárolt.

Orvosi kozmetikai intézet

— Két betörés egy napon — Aradon. Ma délután betörés címén feljelentést tett az aradi központi rendőrségen Duma Mária Str. Margarita-filior 6. szám alatti lakos. A károsult elmondta, hogy tegnap az esti órákban, miután ő távol volt lakásáról, az ablakon keresztül ismeretlen tettes hatolt be és mintegy 1500 lej értékben ruháimut, azonkívül pedig kisebb összegű készpénzt tulajdonított el. — Ugyancsak betörés címen tett feljelentést a rendőrségen Rössei Majer Hal-tér 17. szám alatti szabómester is, akinek műhelyébe közvetlenül az esti zárás után tört be valaki és onnan egy rend ruhát lopott el. A rendőrség mindkét esetben bevezette a nyomozást a tettesek kézrekerítésére.

Botbüntetés —

a modern börtön helyett

Cumberland new-jerseybeli város törvényhozásának tagjai szokatlan kérelmet intéztek az állam kormányzóságához. Az esküdtek szerint New-Jerseyben annyira elszaporodtak a bűnesetek, hogy segítséget már csak a botbüntetéstől várhatnak. Érdekes körülmény, hogy ugyancsak New-Jersey államban nyílt meg néhány hónappal ezelőtt a pazar szanatórium környékével berendezett börtön, amelybe azóta már több büntetlen előzetli egyén is beköltözött. Most majd furkósbotokkal kergetik ki a börtön „önkénteseit” a fegyházból.

— Az Uránia mozgószínház három napig nem tart előadást. Az Uránia-mozi igazgatósága közölte az Aradi Közlönnyel, hogy technikai okok miatt három napig nem tart előadást. Az Urániát ugyanis új, a budapesti Telefongyár Rt. gyártmányú, elsőrangú hangosfilmkészülékkel szerelik fel és míg a berendezés munkálatai tartanak, a mozielőadások szünetelnek. Az új hangosfilm-berendezés premierje pénteken lesz az Uránia film-színházban.

— Az aradi Bogdány-házaspár aranylakodalmá. Bensőséges családi ünnepség folyt le tegnapi délelőtt a minoriták templomában. Bogdány József és neje született Janka Magdolna, házasságuk 50 esztendő évfordulóját ünnepelték meg. Az egyházi szertartást Novák Mihály minorita lelkész celebrálta és magasszónyalású beszédében üdvözölte az aranylakodalmat. A Gutenberg-dalárda művészegyüttese több dalt adott elő. A gyermekek, unokák és kiterjedt rokonság Bogdányék lakásán ünnepelte az aranylakodalmat.

Hol az igazi fenyőfürdő titka: Velosa pezsgő-tablettában.

— Dr. Falus Lajos a Kölcsey Életiskolában, ma, a költő és a társadalomtudós igazságérzésével fogja kifejtetni a felfogást a férfi és a nő teljes egyenjogúságáról. Teljes képét fogja elkészíteni a nagyjelentőségű társadalmi kérdés múltjának és jelenének, hogy megnyissa a jövő távlatát, mindazok számára, akik a mai bajokon és örömeiken túl is szeretnek gondolkodni. Falus Lajos dr. előadása nemcsak tárgya, hanem az ő sokszor elismert beszédképessége miatt is előleges érdeklődést kelt. Az Iparos Kulturházban este 6 órakor kezdődő előadásra mindenkinek díjtalanul szabad bemenete van!

— Akadályok a Temesvár—bucuresti-i vasúti forgalomban. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatóságának jelentése szerint Teregovia és Armelis állomások között a vasúti hidat elvitte a víz. A hóolvadás következtében a környéket árvíz öntötte el, amely a 744-es számú kilométerkö közelében lévő hidat magával sodorta. A Temesvár—bucuresti-i vonalon a személyforgalmat átszállással bonyolítják le, a teheráru-forgalom pedig egyelőre szünetel. Tekintettel arra, hogy az ár rohamosan növekszik, a hid helyreállítása lehetetlen. A vasútigazgatóság úgy intézkedett, hogy a Simplon holnaptól kezdve Brassó felé közlekedjen. Azok az utasok, akik a mai Simplonnal indultak Bucurestibe, csak Teregováig utaztak el, ahol átszállnak a Bucurestiből érkező ellen-Simplonra.

— Hajtóvadászat az aradi „fekete-rádiózók” után. Az aradi postafőnökség a rendőrség egyik detektívjének részvételével ma rádió-razziát tartott fekete-rádiók után. A razzia eredményeként járt, amennyiben öt aradi uricsaládát találtak bejelentetlen készüléket. Az eljárást mind az öt fekete-rádiózó ellen megindították.

ARAD, Str. Románului (Zrínyi-u.) 14. Szőrtelenítő, szőrmőcseltávolító, arcápolás (olcsó bérletben is.) Bsti kikészítés. Külön tisztviselői árak.

— Harc az álhírlapírók ellen. Kolozsvárról jelentik: Erélyes akciót indított az Erdélyi és Bánsági Kisebbségi Újságírószervezet az álhírlapírók ellen. Az utóbbi időben egyre gyakrabban érkeznek panaszok mértéktadó külföldi helyekről, hogy erdélyi kisebbségi lapok tudósítói igazolványával felszerelt egyének újságíróként szerepelnek, amikor semmiféle újságírói munkát nem végeznek. A panaszok nyomán a szervezet vezetősége kommunikét tesz közzé a nagy külföldi lapokban és leszögezi, hogy csak azok szerepelhetnek tényleges újságíróként, akiknek tudósítói igazolványát a szervezet láttaozza. A szervezet egyben közölni fogja a külföldön dolgozó tudósítók névsorát is a külföldi nagylapokkal, hogy illetéktelen egyének ne élhessenek vissza az újságíró jelleggel.

— A 93-as gyalogezred báljának rendezőbizottsága lázas munkát fejt ki a bál sikerének érdekében. A rendezőség már szétküldte a bála szóló meghívókat és tiszteletjegyeket. A rendezőség felhívja mindazokat, akik az ezred bálján részt óhajtanak venni, hogy erről értesítsék a 93-as gyalogezrednek a városban levő aduánási hivatalát, ahol részükre a legnagyobb készséggel azonnal kiállítják a meghívókat. — A bál iránt egyébként, amelyet az ezred február 11-én este 10 órai kezdettel az Iparosotthon nagytermében tart meg, széles körökben általános érdeklődés nyilvánul meg.

— Református műsoros estély Selénden. Nagyszabású farsangi előadást rendezett a seléndi református egyház vigalmi bizottsága, amelyen igen nagy számban jelentek meg a szomszédos községek is: Dezsőháza, Feltót, Ternova, Kavna és Újarkos társadalma. A műsor kiemelkedő eseménye a borosjenői műkedvelő gárda szereplése volt. A kitűnő műsorban szerepeltek: Szigethy Rózsika, aki hatásos játékot produkált, Medgyessy József, Kócsy László és Szathmáry István. A megtartott szépségverseny győztese Juhász Ilonka urleány lett. Másodiknak Novák Lia, harmadiknak Szeles Margit lett megválasztva, nagy lelkesedés közepette. A nagyszerű estély megrendezése Molnár Benedek és Nagypál János földbirtokosok érdeme.

— A Hivatásos Zenészek február 8-ra hirdett népszerű koncertjét technikai akadályok miatt a jövő hétre halasztották.

— A „Wizo” kultúregylet ma délutáni előadójá dr. Reicher Jenő volt, aki „Miss Hitler” címen érdekes előadást tartott. A terem zsúfolásig megtelt hallgatókkal.

— Turista-igazolványok meghosszabbítása. Az Erdélyi Kárpát Egyesület aradi „Czárán Gyula” osztályának elnöksége ezúton értesíti tagjait, hogy igazolványaikat a szerda esti (7—8) hivatalos órán 1933. évre érvényesítsék. — Egyben közli az elnökség, hogy a Simay-féle gőzfürdőben a tagok arcképes igazolványuk bemutatása mellett kedvezményes jegyet kapnak.

— Fáj-e a gyomra? Nincsen jó étvágya? Bélműködése rendetlen? Székrekedésben szenved? Nyugtalanul alszik? Ideges és fáig a feje? Használjon dr. Földes-féle SOLVO pirulát. Egy doboz ára 20 lej. Dr. Földes Béla gyógyszer-tára Arad.

Magáragyújtotta ágyát egy fiatal budapesti uriasszony Tűlok lappang a margitszigeti éjszakai tragédia mögött

Budapestről jelentik: Tragikus körülmények között halt meg tegnap este egy ismert budapesti uriasszony. Kelemen Dávid dr. gyermekorvos felesége. Az uriasszony, aki most épült fel súlyos influenzájából, a Margit-szigeten tartózkodott, ahol fekvő kúrát tartott. Egy ápolónő teljesített mellette szolgálatot. Tegnap este Kelemenné a konyhába küldte az ápolónőt. Néhány perc múlva

éles sikoltás hallatszott a szobából, amelynek aiján füst áramlott ki. Az ápolónő felrohant és az ágyban valóságos lángtenger közepette összeesve, eszméletlen állapotban találta meg dr. Kelemen Dávidnét.

A szerencsétlen fiatalasszonyt nyomban leemelték az ágyról és a tűzet percek alatt elfojtatták. Kelemenné rövid időre magához tért ugyan, de beszélni nem tudott, úgy, hogy nem adhatott számot arról, hogyan történt a szerencsétlenség. Az éjszaka folyamán

Kelemené belehalt sebeibe

A vizsgálat megállapította, hogy a meggyulladt ágy alatt egy üres kölnivizes üveg feküdt és felmerült az a feltevés, hogy

az uriasszony leöntötte ágyát az alkoholos folyadékkal, belefeküdt, majd meggyújtotta.

Az öngyilkosság feltevését alátámasztja az a körülmény, hogy az uriasszony állapotában az utóbbi napok alatt rosszabbodás állt be. Más verzió szerint viszont a tűz úgy keletkezhetett, hogy dr. Kelemené rágyújtott egy cigarettára, elaludt, mire kezéből kihullott az égő cigaretta, a mely lángrollobbantotta könnyű selyem hálóingét. A vizsgálat megindult.

**FÉLMILLIÓS KÁRTÉRITÉST ÍTEL-
TEK MEG A JOGTALANUL ELBOCSÁTOTT
VÁROSI GÁZMESTERNEK.** Triska Károly, az aradi gázgyár volt gázmestere, még hónapokkal ezelőtt pert indított a város ellen, amelytől 500 ezer lej végkielégítést követelt, mert jogtalanul elbocsátották. Triskát ugyanis külföldről hozták Aradra és tízéves szerződés-sel rendelkezett. Két évi működés után azonban szabálytalanságokkal vádolták és elbocsátották. A járásbírósi tárgyalás során kiderült, hogy az ellene emelt vádak nem állottak meg helyüket, mire megítélték Triskának a kért 500 ezer lejt. A város fellebbezése folytán az ügy a törvényszékhez került, amely helybenhagyta az elsőfoku ítéletet.

Kommunista tüntetések Budapesten. Budapestről jelentik: Ma délután a magyar főváros hat pontján egyidőben nagyszabású kommunista tüntetéseket rendeztek. A tüntetők „munkát, kenyert!” kiáltásokkal fenyegetőzve vonultak végig az utcákon, mindenfelé nagy riadalmat keltve. A helyszínre érkező rendőrök gummibotokkal hamarosan szétverték a tömeget.

Jobban érzi magát a vértisztító Koprol csokoládé hatása következtében.

EGY ELVESZETT NŐI PIZSAMA fog bonyodalmat okozni néhány nap múlva a Central-mozgóban, természetesen csak a vászonon. Renate Müller, a kedves, autójában felejtett a pizsamáját. (Hogy a nők milyen feledékenyek!) Ha a ruza-palcikáját felejté az autó ülésén, semmi bonyodalm, semmi izgalom nem származik belőle, de egy pizsama? Minek az autóban egy szőke nőnek sárga pizsama? Renate Müller sem tudja megmagyarázni ezt férjének, természetesen nagy csete-paté lesz belőle. Jelenet. Migrén. Nagy összeveszés. De egy férj — oppardon — A Férj, a jó, a buta, megbékél. Cupp, cupp. Két békecsók. Versailles nélkül is béke van a házastársak között. De nem olyan igazi versaillesi béke, ami után tovább tart a haragszomrád. Ez egy rendes, kispolgári, férj-feleséges kibékülés. Ez a mulatságos, ötletes, ragyogóan szellemes, németül be-azelő, énekes, zenés vigjáték a Central-mozi legközelebbi újdonsága, melyben a fentemlített pizsamás hölgy a legaranyosabb filmdívák egyike. Renate Müller, aki a „Mesék az írógepről” című slágerszerző óta örök időkre belopta magát a közönség kegyelbe. Partnere Georg Alexander. Mellettük bőségesen gondoskodnak a humorról Otto Wallburg és Ida Wüst.

Dr. Rosenberg Zoltán orvosi rendelőjét Strada Gojdu (Szent István-ucca) 12. szám alatt megnyitotta. Rendel bel- és női betegeknek.

Zord téli napokon és a sportnál

NIVEA-CREME vagy OLAJ

Mielőtt kimegy a szabadba, dörzsölje be jól arcát és kezét Nivea-Creme-vel, vagy Nivea-Olajjal. Mindkét készítmény megóvja bőrét az időjárás hátrányos befolyásától, megőrzi annak sima, friss, rugalmas külsejét és gyorsan meggyógyítja a gyúladásos, vöröses, felrepedt bőrrészeket. A Nivea-készítmények mélyen behatolnak a bőr szöveteibe, táplálják, erősítik és ellentálczó teszik.

A Nivea-Creme és a Nivea-Olaj az egyedüli bőrápolószerek a világon, amelyek a természetes bőrfaggyúval egyenlő összetételű és hatású eucritet tartalmaznak és ezen alapszik a két szer meglepő, előnyös hatása.

NIVEA-CREME Lei 16.— 72.— NIVEA-OLAJ Lei 55.— és 85.—

BEIERSDORF & CO. S. A. R., BRASOV

**— Megadták magukat a „Héttartomány”
lázádoi.** Hágából jelentik: Szumatra sziget-
nek fővárosából jelentik szikratáviratban,
hogy a „Héttartomány” páncélos iskolahajó
lázádo maláji legénysége megadta magát. A
Simuk-sziget magasságában utolérte őket az
„Eridamus” kormányhajó és megadásra szö-
lített a fel a zendülő bennszülött matrózokat,
akik azonnal engedelmeskedtek. A lázádo
hajó ismét a régi parancsnok vezetése alatt áll.

— „A Hang” vítaestélye. Fekete Tiva-
dar riportrevüje, „A Hang” rendezésében
folyó hó 10-ikén, pénteken tartják az első víta-
estélyt a főtéren lévő Reinhart-ház előadó ter-
mében. Az előadó Fekete Tivadar, aki az is-
mert nevű német költőről, Erich Kastnerről
tart előadást, mely után felteszi a kérdést,
hogy miről írjon a mai kor költője. Míután a
vitaest szigorúan zártkörű, csak meghívóval
lehet beépni.

**— Nagyszerűen sikerült jelmezbálat rendezett
a pankotai „Sparta” sportegylet az ottani Kei-
ser-féle vendéglő összes termeiben.** A Herzka Ár-
min uradalmi igazgató fővédnöksége alatt meg-
rendezett mulatság teljesen zártkörű volt, ame-
lyen az előkelő közönség színe-java vett részt és
kitünően szórakozott. Mulatott egészen a kora
reggeli órákig. A jelmezbálat kiemelkedő eseménye
a kosztümversen volt, amelyen az első díjat
Schmidt Erzsébet nyerte el (lantos) jelmezzel. A
második díj nyertese Toba János főhadnagy lett
(kozáktszít), míg a harmadik és negyedik díjakat
Kun Bözsike (spanyol lovag) és Tripon Mariora
(ulánustiszti) vitték el. Tombolaverseny és regge-
lig tartó tánc következett. A tánczenét a kitünően
bevált „Sparta” urzenekara szolgáltatta.

**— A Magánalkalmazottak Egyesülete tagjai
tudomására hozzuk, hogy egyesületi helyiségünk-
ben 14 napig — bizonyos jogi formalitások elin-
tézéséig — összejövetelek nem tarthatók és így
a munkanélküli melegező, az élelmiszerek szét-
osztása, előadások, sakkverseny, román- német-
eszerantó- és gyorsírás-tanfolyamaink ez idő
alatt szünetelni fognak.**

— Budapesti kuriai bíró öngyilkossága.
Budapestről jelentik: Ma délután az Irányi-
ucca 15. számú ház 5-ik emeletéről öngyilkos-
sági szándékból az udvarra vetette magát Kor-
pás Gyula 45 éves kuriai bíró. Korpás Gyulát
nemrég helyezték Budapestre és Szegeden,
ahol áthelyezéséig teljesített szolgálatot, min-
denki szerette és becsülte. Anyagilag jólszitu-
ált ember volt, egészsége is rendben volt, így
nehát öngyilkosságának nem tudják magyará-
zatát adni.

**— OLVASÓINK b. figyelmét e helyen is felhív-
juk az országsszerte ismert HEINRICH FRANCK
SOEHNE S. A. R. BUCURESTI—BRASOV cég
hirdetés-sorozatára.**

KÖNYVEK

A Lingua német nyelvkönyv II. kötet haladók
részére. Szerkesztette Altai Rezső. Sokan vannak,
akik a német nyelvet már az iskolában esetleg a
gyakorlatban elsajátították, de nyelvtani tudásuk
még hiányos és a grammatikában nem biztosak.
Ezt a hiányt van hivatva pótolni a Lingua nyelv-
könyvek sorozatában megjelent Altai Rezső neves
nyelvpedagógus által szerkesztett „Német nyelv
és gyakorlókönyv”. A Lingua kiadó kiadásában
megjelent könyv bolti ára egész vászonkötésben
210 lej. Franco postán utánvétellel a Lepage könyv-
kereskedésben: Cluj—Kolozsvár. Kérje a Lingua
nyelvkönyv jegyzékét.

Uj angol szótár. A modern világnyelvek isma-
rete mindenkire nézve napról-napra nagyobb fon-
tossága. Az angol szótár dr. Latzkó Flúgó keleti
akadémiai tanár, egyetemi lektor kitűnő munkája.
A kiállítása igen izlées. Árai a mai viszonyokhoz
képest mérsékelt. 120 lej postán utánvétellel franco
a Lepage könyvkereskedésben: Cluj—Kolozsvár.
Kérje a Lingua nyelvkönyvjegyzékét.

Hamis esküvel vádolt aradi soffőr

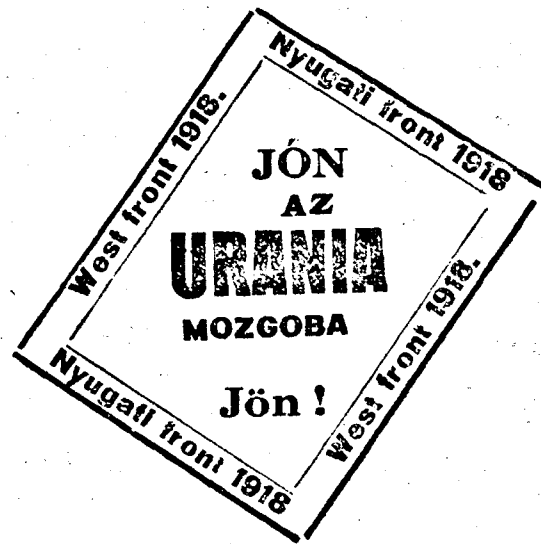
Sándor Ernő aradi soffőrt nemrégiben
hamis eskü címén jelentették fel az aradi
ügyészségnek és az érdekes ügyet ma tárgyal-
ta az aradi törvényszék. Az előzményekhez
tartozik, hogy id. Papp István aradi hentes-
mester heperelte Sándor Ernőt, aki garázst bé-
relt házában, kétezer lej elmaradt lakbérért.
A járásbírósi tárgyaláson Sándor esküt tett
arra, hogy nem tartozik, mire hamis eskü ci-
mén feljelentették.

A mai tárgyaláson Sándor kijelentette,
hogy a kétezer lej nem tartozott. A feljelen-
tő, valamint a felvonult tanúk, ifj. Papp Ist-
ván, Kajfór Sándor és felesége, Erdélyi
Adolár viszont azt vallották, hogy a soffőr tar-
tozott az összeggel, sőt ott hagyta házigazdájá-
nak zálogul Iancu Traian aradi rendőrigaz-
gató autóját, amelyet begarazsoltak nála.
Ez a körülmény akkor derült ki, amikor a
rendőrigazgató el akarta adni autóját és Papp-
ék, — akik nem tudták, hogy a kocsi Iancu
Traian tulajdona — nem akarták kiadni az
autót. A vádlott mindvégig tagadott. A bíróság
végül dr. Friedman Ignác védő előterjesz-
tésére elrendelte az új tanúk kihallgatását és
ecélből március 2-ikára halasztotta a tár-
gyalást.

— Aki az oroszlanokat hipnotizálja. Egész
Amerikát lázba hozta egy Frank Murray nevű
artista, aki a legvadabb oroszlanokkal megra-
kott ketrebe is fegyver nélkül mer bemenni.
Frank Murray, — aki azt mondja, hogy hip-
notizálja az oroszlanokat, — magyar száрма-
zásu és mielőtt kiment volna Amerikába. Mu-
rányi Ferenc volt a neve. Murányi itthon elő-
fizetőket gyűjtött Tolnai Világlapjának és az
így szerzett pénzen utazott ki az Egyesült-
Államokba.

— Kenyereslány volt-e Molnár Vera?
Molnár Vera, a szép színésznő, akiről sokan
beszéltek az eltűnt Róth Jani bankárral kap-
csolatban, mint kenyereslány kezdte pályafu-
tását, bár ő maga ezt mindig tagadta. A Délibáb
új száma rendkívül érdekes cikket közöl erről
az érdekes színésznőről. A Délibáb egy száma
10 lej.

— Gyu-Nabé. Mit jelent ez a rejtélyes
szó? A gyu-nabé, — mint a Párisi Divatban
olvassuk, — asztalnál elkészített marhasült,
amely a japán inyencek legkedvencebb elege-
le. Ami a gyu-nabé a japánoknak, az a Párisi
Divat a magyar nőknek: nélkülözhetetlen.
Egy szám ára a külön kézimunkaiv-melléklet-
tel együtt 20 lej. Kiadóhivatal: Budapest, VII.,
Dohány-ucca 12.

Február 11-én MAGYAR-BÁL

Nyugalmat kér a kormány az ország lakosságától

Temesváron elrendelték az ostromállapotot. — Kolozsváron teljes a rend. — Olasz publicista a romániai helyzetről

Bucurestiből jelentik: Az ostromállapot bevezetésével kapcsolatban a kormány ma reggel közzétette az ország népéhez intézett manifestumát, melyről az *Aradi Közlöny* legutóbbi számában már előzetes hírt közölt. A manifestumban a kormány megindokolja az ostromállapot bevezetésének sürgősségét. Kifejtik, hogy az ország területén tiltkos szervezettek a rend felborítására és anarchia előkészítésére törekcsenek. Ezeknek a tiltkos szerveze-

teknek sikerült sztrájkot proklamálniuk, hogy ezáltal zavart idézzenek elő. Más rendbontó elemek viszont más irányokban dolgoznak a nyugalom megzavarásán s ezért a kormány az ország belső rendjének és békéjének biztosítása érdekében kénytelen volt kivételes intézkedéseket léptetni életbe. Ha a kormány idejében nem teszi meg ezeket az intézkedéseket, akkor a nemzet ellenségei győzedelmeskedtek volna. A manifestum ezek után a következőket mondja:

„Nyugalmat kérünk a vasutasoktól, akiknek nem tévesztjük el szem elől. Nyugalmat kérünk a tisztviselőktől, akiknek mindig ellismertük munkásságukat, nyugalmat kérünk a diákoktól, akiknek felhívjuk figyelmét arra, hogy jövőjük biztosításáért a román állam mindig nagy áldozatokat hozott és akiknek éppen ezért nem szabad bizonyos elemek által félrevezettetniük magukat.

Elismerjük, hogy súlyos viszonyok között élünk, de éppen ezért van szükség rendre és nyugalomra. Tehát nyugalmat és higgadtságot kérünk az ország lakosságától.

A kormány mindent megtesz a nyugalom és biztonság helyreállítására és elvárja az ország lakosságától, hogy támogatni fogja erre vonatkozó intézkedéseit.

A Lupta híradása nyomán beszámoltunk arról, hogy hír szerint egyes katonai körök bizonyos állami intézmények, így elsősorban a CFR, militarizálását javasolták az ostromállapot életbeléptetésével egyidejűleg. A kormány erősen cáfolja ezeket a híreket és egyedül a CFR-re vonatkozólag jegyzi meg, hogy az ostromállapot zónájának területén a vasut vezetéke a katonai hatóságokkal egyetértőleg törlik.

Kolozsvárról jelentik: A vasuti műhely 300 munkása tegnap délelőtt a műhely udvarán összegyűlt azzal a szándékkal, hogy kimondják a sztrájkot. A munkások azonban értesültek arról, hogy a közlekedésügyi miniszter kivánságaik legnagyobb részét teljesíteni akarja s így elejtették a sztrájk tervét. Délben a belügyminisztérium telefonon felhívta a kolozsvári katonai hatóságokat és megkérdezte, hogy szükségesnek látják-e az ostromállapot bevezetését Kolozsvár területére is. A hatóságok olyan választ adtak, hogy

Kolozsváron teljes a rend és nyugalom, ilyenformán kivételes intézkedésekre nincs szükség.

Ennek következtében Kolozsváron nem rendel-

ték el az ostromállapotot.

A temesvári prefektúra tegnap délben kapta meg a kormány rendeletét, amelyben

Temesvár területére bevezetik az ostromállapotot.

Temesvár város területén kívül két kilométernyi körzet szintén az ostromállapot zónájába tartozik. Dr. Baran Coriolan temesvári prefektus az újságírók kérdésére kijelentette, hogy a becsületes polgárok életmódján semmit sem változtat az ostromállapot. Egyébként külön katonai bíróság nem lesz. Az ostromállapotra vonatkozó plakátok holnap jelennek meg Temesvár uccáin. Temesvár legfőbb katonai parancsnoka, Graf tábornok szintén a holnapi nap folyamán érkezik meg Bucurestiből, hogy átvegye hatáskörét.

Budapestről jelentik: Italo Signorelli, a Stampa külpolitikai munkatársa Romániából jövet nyilatkozott az itteni eseményekről. Elmondotta, hogy a kormány ostromállapot-rendelethez szükségesnek látta, mert a kommunista agitáció erős méreteket öltött és a kormánynak biztos tudomása volt arról, hogy a kommunisták februárban nagyszabású megmozdulásra készülnek az ország több pontján.

A FEHÉR KERESZTBEN. Bejárat a lőtéri oldalon.

vegyes páros, ifjúsági férfi egyes és a csapatversenyre kiírt „Stern Géza emléktverseny”-t a Hakoah nagy pontfölénnyel nyerte. A versenyzői több pontot szedtek össze, mint a más egyesületből versenyzők összesen.

A versenyt dr. Salamon Béla, a Hakoah elnöke szép beszéde fejezte be, mely után kiosztották a díjakat. Ezután Dabici Joachim, a zsüri elnöke üdvözölte a versenyzőket, megköszönte fáradságukat és a közönségnek is köszönetet mondott a kitartásért, amellyel a versenyeket figyelemmel nézték végig.

A nagyszerűen sikerült országos asztalitenisz verseny eredménye kétségtelenül bizonyította, hogy Arad ma ebben a sportban Románia összes városai felett áll.

Döntetlenül játszott a NAC Oránban

Oránból jelentik: A NAC északafrikai túrájának legnehezebb mérkőzését az Orán kerületi válogatottal vívta. A mérkőzés 2:2 arányban döntetlenül hozott, annak ellenére, hogy a NAC a félidőben még vesztesre állt. A NAC góllövői Kovács 11-ből és Bodola. A NAC meg lehet elégedve az eredménnyel, mert itt legutóbb az SO Montpellier két ízben is súlyos vereséget szenvedett. A váradi együttes Marokkóba tart, ahonnan visszatér Algirba, majd Nizzán és Marseillen keresztül Olaszországba utazik, úgy hogy a turacsapat tagjai március végén térnek haza.

Aradi sportegyesületek tisztújító közgyűlése

Az AVMSE és Transylvania sportegyesületek tartották tisztújító közgyűlésüket, ahol — mind a két esetben — ez alkalommal a tagok nagy számban jelentek meg. Ugy a Transylvániában, mint az AVMSE-ben nagyobb részt a régi, jól kipróbált vezetőséget választották meg újra. A Transylvania tisztikara az alábbiak szerint alakult:

Védnökök: Dr. Economu Virgil és Fringhian Eduard, díszelnökök: dr. Botioc Elek, dr. Velcsov Géza, dr. Duma János, dr. Reich Béla, dr. Krausz Béla (Pécska). Voiticeanu János, br. Neuman Ede, Gábor Demeter, Böszörményi Bedő, Hamos János, Renich János, Bozgan György, Hedosan Sever, Ceanadan György. Tiszteletbeli elnökök: Stéger Sándor (Pécska), Gyöngyösi János, Adamovits Péter, id. Gábor István. Disztagok: Safta Florea, Vostinar Mihály, Ardelean János. Elnök: Goicea Ionel. Alelnök: Avarffy Lajos. Titkár: Niccoara Lázár. Pénztáros: Méry József. Ellenőrök: Wágner József, Renich János, Megyesi Géza, Tamási József és Schmiedt Gyula (Pécska). Sportintézők: Gábor Ferenc, Renich Fidéi és Blum Ferenc. Ezenkívül 25 tagu választmány.

Az AVMSE megválasztott vezetőségének listája a következő: Elnök: Fleiszig Árpád. Társelnökök: Messzer Illés és Lefkovits Manó. Ügyvezető-elnök: Csonka János. Alelnökök: Zsivicz Endre, Dékány László, Kallós Frigyes, Horváth Gábor, Bondean Ferenc, Balázs Pál. Titkár: Sipos István. Sportigazgató: Tassi László. Sportintéző: Schauer Péter. Ifjúsági intéző: Molnár János. Gazda: Werner Jenő, Ellenőrök: Tusz Ferenc, Schusztter Adolf, Molnár Emil, Konz Nándor. Orvosok: dr. Botis Aurél és dr. Bologna Viktor. Ezenkívül 20 tagu választmány. Az első választmányi ülést február hó 10-én, péntek este 9 órakor fogják megtartani az Eötvös-uccai Sport-étterem külön helyiségében.

O Győztek a magyar boxolók. A magyar ökölvívók Helsinkiben a finn válogatott ellen 10:6 arányu győzelmet értek el.

O Bucuresti jégchokkizók Budapesten. A BBTE bucuresti-i vendéglátéka után a román főváros reprezentánsai látogatnak el Budapestre, ahol csütörtökön a BKE, szerdán a BBTE csapataival veszik fel a küzdelmet.

SPORT KÖZLÖNY

Aradiak győzelmével ért véget az országos asztalitenisz-verseny

A Stern Géza-emléktversenyt és az Adorján-vándordíjat is megnyerte a Hakoah

Hétfőn a késő éjszakai órákban fejeződött be a Hakoah rendezésében lebonyolított országos asztalitenisz verseny, amelyhez hasonló nagyszabású verseny még Romániában nem volt. Mindvégig izgalmas és érdekes volt, hozzájárul ehhez a rendezőség minden kritikát kibíró munkája is. A gyors egymásutánban lebonyolított versenyek a legkényesebb izlésű nézőt is kielégíthették. A rendezőség tehát, joggal mondhatjuk, a feladat magaslatán állott. Annak ellenére, hogy minden programmszerűen folyt le, a versenyt szombaton és vasárnap nem voltak képesek befejezni és így történt, hogy az csak a hétfő éjszakai órákban ért véget. A végeredmény egyébként a következő:

A csapatversenyt, mely az országos bajnokságért és az értékes Adorján vándordíjért folyt a Hakoah „minta”-csapata nyerte (Ponta, Szántó, Papp II.). A döntő küzdelem-

ben a Törekvés (Guttmann, Spitz és Grünwald) csapatát 5:0 arányban, fölényesen verték meg.

A férfi egyest Ponta és Papp II. holtversenyben nyerték, a harmadik lett Szántó, egy vereséggel. A három aradi versenyző ezt a számot egymás között intézte el. A két veretlen versenyző a napokban ismét játszik az első helyért. A negyedik lett Bekő Viktória, 5. Grünwald (Törekvés), 6. Szednicsek (Kadima), 7. Guttmann (Törekvés), 8. Steiner (NAC), 9. Lutwak (Hakoah) és Papp L. (Victoria).

A férfi páros versenyben 24-en álltak starthoz. Elsők lettek: Goldstein—Steiner (NAC), 2. Albert—Papp (Hakoah), 3. Ponta—Szántó (Hakoah) és Bekő—Bálint (Victoria). A váradiak nagy küzdelem után kerültek az első helyre.

A női egyes, a férfi egyes, a férfi páros,

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az ország helyzetéről beszélnek a nagy számok...

A Román Nemzeti Bank mérlege szerint huszonegy és fél milliárd papírpénze és majdnem két milliárd fémpénze van az országnak — A papírpénz aranyfedezete tíz milliárd, ami 35,84 százalékos fedezetet jelent

Erdekes adatok a Jegybank legújabb évi mérlegében

Ma Aradra érkezett a Román Nemzeti Bank 1932. évi mérlege, amely az ország összes bankjai között legelsőnek hozta nyilvánosságra az ország pénzügyi helyzetét élenkivált a legpontosabban megállapítható Románia pénzforgalma, pénzünk aranyfedezete és a különböző deviza rendelkezések eredménye. Az Aradi Közlönynek módjában van összehasonlítani a jegybank legújabb mérlegét az 1931. évi mérleggel és az összehasonlítás rendkívül érdekes adatait alább ismertetjük:

Az 1931. évben 156 millió lej volt a tiszta haszon, 1932-ben pedig 124 millió lej, tehát 32 millió lej az évi jövedelemcsökkenés, ami a nehéz gazdasági viszonyokra vezethető vissza. A bruttó jövedelem 1931-ben 575 millió, 1932-ben pedig 360 millió lej volt, tehát 215 millió lej a csökkenés. Az értékpapír árfolyam veszteség csak 19 millió lej, holott 1931-ben ez 158 millió lejjel szerepelt a mérlegben. Az 1932. évi személyi kiadások 254 millió lej; tettek ki, amelyhez hozzájárul 4 millió 444 ezer lej remuneráció, míg 1931-ben ez 6 millió 222 ezer lej volt. A jegybank 1932. évi jövedelméből az állam 23 millió lejt kap, 11 millió lejjel kevesebbet, mint 1931-ben. Az osztalék 1931-ben 84 millió lej volt, míg 1932-ben 32 millió lej, részvényenként most 350 lej; fizet, tavaly pedig 420 lej volt.

Az állam bankjának aktívái között az aranyváltó 9 milliárd 526 millió lejt tesz ki, az 1931. évben pedig csupán 8 milliárd 837 millió lej volt, tehát 700 millió lejjel növekedett. A devizakészlet 1931-ben 1 milliárd 666 millió, a jelenlegi mérlegben pedig 494 millió lej szerepel e címen.

Az aradi tejcsarnok-tulajdonosok, gyümölcs- és élelmiszerkereskedők harca az esti záróráért

Az aradi tejcsarnok-tulajdonosok, gyümölcs- és élelmiszer-kereskedők ma délelőtti beadványt intéztek az aradi rendőrkveszturára a reájuk nézve sérelmes záróra-rendszer ügyében. Mint ismeretes, körülbelül két hónappal ezelőtt a fűszerkereskedők az aradi iparkamaránál és a munkafelügyelősen tiltakoztak az ellen, hogy, amíg ők délelőtti két órára bezárnak, azonkívül pedig este már 8 órakor kénytelenek üzleteiket becsukni, akkor a tejcsarnokok, gyümölcs- és élelmiszerüzletek délelőtti nyitva tarthatnak, este pedig csak 10 órakor kötelesek zárni és ilyenformán igazságtalanul nagy konkurrenciát jelentenek számukra. Ennek az intervenciónak az alapján, amely a minisztériumot is megjárta, rendelet érkezett Aradra amely kimondotta, hogy a fenti három szakma este ugyanúgy, mint a többi fűszerüzletek stb. 8 órakor kötelesek zárni. Az érdekelték ezt az intézkedést sérelmesnek találták magukra nézve és így intervencióért öbök között ma a rendőrkveszturára fordultak.

A betérjesztett memorandumban a tejcsarnok-tulajdonosok, élelmiszer- és gyümölcsárkereskedők kijelentik, hogy amennyiben az ügyben sürgős orvoslás nem történik, úgy még abban az esetben is, ha kihágást követnek el, az előírt zárórán túl is nyitva tartanak. A rendőrkvesztura a beadvít kérvény elintézésének ügyében megtiltotta a kelő intézkedéseket.

Ez a két érdekes tétel jellemzi a világ összes állami jegybankjainak azt a közös törekvését, hogy aranykészletüket gyarapítsák és devizaváltóikat csökkentsék.

mivel a devizákon, valutákon — például legutóbb az angol fontnál is — veszteségeket szenvedtek Európa összes jegybankjai. A Román Nemzeti Bank papírpénzének fedezete 1932-ben 10 milliárd 21 millió lej, félmilliárdal kevesebb, mint az előző évben volt. A forgalomban lévő papírpénz most 21 milliárd 593 millió lej, míg 1931-ben 18 milliárd 715 lej volt. De figyelembe kell venni azt, hogy 1931-ben csak 621 millió lej volt a fémpénz, amely 1932. év végén 1 milliárd 188 millió lejre emelkedett. Más devizák tétele alatt 1931-ben 621 millió lej, 1932-ben pedig 64 millió lej érték szerepel.

Figyelmet érdemel a váltótárca, amely 1931-ben 8 milliárd lej volt, 1932-ben pedig 10 milliárd lejt képviselt. Az idei mérlegnek egészen új tétele a „mezőgazdasági váltók”, amely 1932. április 19-én életbe lépett káros konverziós törvény következtében került a mérlegbe és az aktívánál 3 milliárddal szerepel. A devizák között található a különleges deviza jutalék, amely 1 milliárd 247 millió lej. A nagy feltűnést keltő évi jelentés és mérleg a szokásokhoz híven végül közli a pénz fedezeti arányszámait, amelyek szerint a tiszta aranyfedezet 1932-ben 34,7 százalékos, az előző évben pedig 34,29 százalékos volt, míg az arany- és devizafedezet összesen 35,84 százalékos, az előző évi 40,76 százalékkal szemben.

A jegybank teljesen érték nélkül állította idej mérlegébe is a moszkvai aranykészletet, amely a háború előtt 12 és félmilliárd arany fontsterlinget tett ki.

A huszlejes papírtékercsek közé titokban kétlejeseket csomagolnak

Erdekes felfedezés az adóhivatalban.

Az Aradi Közlöny néhány héttel ezelőtt közölte, hogy a pénzügyigazgatóság főpénztárában hiányosan csomagolt papírtékercseket akartak elhelyezni befizetés gyanánt, azonban a főpénztárnok észrevette a hiányokat és a tekercsen lévő bélyegző nyomán figyelmeztette az érdekelt céget a kellemetlen tévedésre.

Tegnap körülbelül husz újabb reklamáció volt a főpénztárban, mert különböző személyek felfedezték, hogy a 20 lejeseknél jelzett csomagokba titokban több kétlejes vaspénzt is beszorítottak. Az utóbbi időben ugyanis a felek a pénztárhelyiségben számolják meg az átvett aprópénzt és azonnal megmutatják a hiányt az illetékes főtisztviselőnek. A reklamációk miatt a főpénztár munkáját megnehezítik, mert a hiányt ott azonnal írásba foglalják és nyomban értesítik azt, akinek bélyegzője a helytelen csomagolású pénztékercsen szerepel, hogy sürgősen pótolja a hiányt, mert ellenkező esetben az illetőnek súlyos kellemetlenségei lesznek. A főpénztár erre való tekintettel figyelmezteti a befizetőket, hogy a csomagolásra nagy gondot fordítsanak.

— A temesvári gabonapiac árai változatlanul maradtak a múlt heti nivón. Óbuza 660, úbuza 630—650, regáti buza 640, ótengeri 170, újtengeri 165, muhar 130, zab 225, burgonya 175—225, vöröshere 1500—1800, lucerna 2800 lej száz kilogrammonként, a bántási feladólomástól.

Milyen következményei lehetnek a forgalmiadó fel-emelésének

Egy bucuresti-i napilap pesszimista jóslásai

Paucherov Leonárd, a legkiválóbb újságírók egyike, aki már a háború előtt is számottevő tagja volt az erdélyi zszurnalisztikának, rendkívül figyelemreméltó cikket írt az Argus tegnapi számában az új forgalmiadó-törvénnyel kapcsolatban. A cikkíró rámutat arra, hogy a forgalmiadó felemelése következtében, számos közszükségleti cikk ára emelkedni fog, mert az eddiginél jóval magasabb forgalmiadót kell fizetni az előállítóknak és a raktártartó megrendelőknak. A törvény magyarázóit azt hangoztatják, hogy az új rendelkezések védeni akarják a kisipari existenciát, pedig a forgalmiadó emelése következtében az ipari műhelyeknek kevesebb munkájuk lesz. — írja a bucuresti-i lap. — Paucherov azt jósolja, hogy a raktárra dolgozó vállalatok aligha bírják elviselni a magas forgalmiadót és ezeknek fokozatos megszűnése várható. Azok az iparosok, akik most hatnál több szakmunkást foglalkoztatnak, műhelyüket szűkebb keretek közé szorítják és munkásaik egy részét leépítik, mert ez által megtakarítják a forgalmiadót, tehát ez az új adó növelni fogja a munkanélküliséget.

A fentiekre az a megjegyzésünk, hogy a közlemény szerzője talán túlságosan sötétlen ítéli meg a forgalmiadó felemelésének következményeit, mert a különböző szakmák vezetőinek állítása szerint, a fentebb vázolt súlyos állapotok aligha fognak elkövetkezni.

— **Hivatalos valutaárfolyamok.** A Nemzeti Bank aradi fiókjának hivatalos valutaárfolyamai (az első szám a vételt, a második az eladást jelenti): dollár 167,95 (168,45), svájci frank 32,40 (32,60), angol font 530 (540), francia frank 6,58 (6,60), lira 8,52 (8,56), cseh korona — (4,98), dinár — (2,60), léva — (1,20), pengő — (29,24), schilling — (20), márka 39,85 (40,15).

— **Felhívás a Kereskedelmi Testület tagjaihoz.** Kérem a vezetésem alatt álló Aradi Kereskedelmi Testület összes tagjait, hogy a villanygyárral tagjaink javára létesített megállapodásoknak megfelelően, általuk választandó tarifa biztosítása végett jelentkezzenek d. e. 9—1. vagy d. u. 3—6 óra között a villanytelepen és ott irják alá az általuk választott módozatot, hogy a gyár ennek megfelelően felszerelhesse a szükséges órákat és a számlákat a választott áron vezethesse. Tisztelettel: Domán Sándor, elnök.

— **Március ötödikén lesznek Aradon a munkakamarai választások.** Kedden délelőtti érkezett meg a munkaügyi minisztérium rendelete az aradi Munkakamarához, amelyben az új munkakamarai választásról intézkedik. A rendelet a munkakamarai választások pontos dátumát március hó 5-re tűzte ki. Ezzel kapcsolatosan értesülünk, hogy az aradi ipartestület vezetőségének hivatalos felosztása csütörtökön délelőtti megy végbe Popa Gligore városi iparhatósági főnök személyes jelenléte mellett.

— **Szemétkosarak a villanyoszlopokon.** Arad város vezetőségének keddi délutáni ülésén került bemutatásra újra Braun Zoltán aradi mérnök terve, amelyben külföldi mintára, fémből készült, rozsdálló szemétkosarakkal kívánja felszerelni az aradi közutak villanyoszlopainak oldalát: a szemétkosarak oldala pedig reklámok elhelyezésére alkalmas. Az aradi mérnök azt kérte, hogy 1935. június 1-ig adják meg számára a reklám-övedelem élvezetének jogát: ő viszont a városnak ajánlja fel a fémdobozokat. A város vezetősége ez alkalommal sem döntött végleges értelemben az ajánlat fölött.

— **A Consum új száma a hiteléletünket annyira érdeklő új banktörvénytervezetet részletesen ismerteti és a szakkörök véleménye alapján megállapítja, hogy az új banktörvénytervezet nem lesz alkalmas a hitelélet helyreállítására, mert nem a gazdasági élet követelményeinek megfelelően készül. Új cégek és cégváltozások, közszállítások és árletések, fizetésképtelenségek első forrásból, a Consumban olvashatók. Kérjen mutatóvázszámot a kiadóhivataloktól, Cluj. Postafiók 127.**

FILM KÖZLÖNY

Feleségem, a hadnagy ur

Sláger hangosfilmoperett premierje a Corso-moziban

Richard Eichberg felejthetetlen sikerű katona-vígjátéka, mint hangosfilm, másodsor járja be diadalmasan a művelt világot. Nagyon sokan emlékeznek még a „Feleségem, a hadnagy ur” némafilmváltatójára, amelyben Lilian Harvey aratta első nagy sikerét. Rákia kívül a rokonszenves Hans Junkermann indult el ezzel a filmmel, felfelé ívelő karrierjén. A filmtechnika azóta nagyot haladt: a néma sztárok megszólaltak, vagy lekerültek mindörökre a filmvászonról és egymás után dolgozták fel az emlékezetes sikereket aratott némafilmek szűzsült hangosfilmre. Így került sorra ez a bájos, francia humorról, frapáns helyzetkomikummal átszőtt vígjáték, amelyből kellemes muzsikájú, gördülékeny és szórakoztató filmoperett lett. A főszerepeket ezúttal Eggerth Márta, Georg Alexander, Felix Bressart, Marie Paudler, Verebes Ernő és Anton Poitner alakítják, a tőlük megszokott művészi elevenséggel és játéktudással. A szórakoztató, egynémi muzsikát Hans May komponálta. A hangos „Feleségem a hadnagy ur” sikere bizonyára túl fogja harsogni a némafilm nagy sikerét is.

— Az Uránia mozgószínház igazgatósága alkalmazkodva Aradváros műéri közönségének ízléséhez, elhatározta, hogy semmi áldozattól vissza nem riadva, halálból a közönség jóleső támogatásáért, új hangos Iker-berendezést szerez be, mely a budapesti Telefongyár 1933. évi típusa és a modern technika találmányait egyesíti. A felszerelés időtartama alatt egy-két napig az előadások szünetelnek.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, FEBRUÁR 8.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Rádiózenekar. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Hegedűszó. 21.45: Zongoraszó. 22.15: Kávéházi zene. — Budapest I. 10.15: Szalonzenekar hangverseny. 1: Déli harangszó. 1.05: Orosz balalajkenek hangverseny. 4.30: Aradi diákfelőrája. 5: „Tudomány és művészet színháza”. Székely Vladimír előadása. 6: Szórakoztató zene. 7.45: győri Vörös Misi és cigányzenekarának hangverseny. 8.45: Munkáselőra. 9.15: Mozart: nagy c-moll miséjének előadása. Majd: Rózsavölgyi gramofonhangverseny. Bécs. 12.30: Szórakoztató zene. 13.35: Sztravinszkij-lemezek. 14.10: Gramofon. 16.20: Zongora- és hegedűszó. 18.15: Operarészletek gramofonon, majd gramofon-tánczene. 20.25: Közvetítés a bécsi Operából. 23.15: Jazz. — Belgrad. 12: Gramofon. 13.05: Rádiózenekar. 16: Gramofon. 17: Népdalok. 17.20: Gramofon. 21: Zongoraverseny. 21.30: Szimfonia. 22: Rádiózenekar. Utána tánczene. Heilsberg. 21.05: Mozart: „Figaro házassága” című vígjátékja. — Langenberg. 18: Szórakoztató zene. 21: Tánczene. 22.15: Hangverseny Londonból. 23.45: Tánczene Londonból. — Milano. 18: Énekhangverseny. 20.30: Trieszt. kávéházi zene. 21.30: Szimfonia. Utána rádiózenekart. — Róma. 18.30: Énekhangverseny. 21.45: Operaelőadás. — Strasbourg. 19: Jazz. 20: Könnyű zene. 22.30: Zongora- és fuvolaverseny. Utána: Tánczene. — Stuttgart. 8.20: Gramofon. 11.10: Ariák. 11.30: Zongoraverseny. 13: Gramofon. 14.30: Szórakoztató zene. 18: Szórakoztató zene. 21: München. — Svájc. Aleman adó. 18: Gramofon. 22.40: Rádiózenekar. — Varsó. 19: Tánczene. 21: Régi dalok. 22.05: Kamarazene. Mozart: Négyes. Beethoven: Trió-szerenád. 23.15: Gramofon. Utána tánczene.

CSÜTÖRTÖK, FEBRUÁR 9.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14: Gramofon. 18:

Könnyű és román zene. 19.25: Szalonzene. 20: Rádiószabadegyetem. Utána operaelőadás. Budapest I. 10.15: Hang. 1: Déli harangszó. 1.05: A rádió házikvintettjének hangverseny. 5: „A magyar ember arca idegen tükörben”. Hankiss János dr. előadása. 6.30: A Mándits jazz-zenekar hangverseny a New-York kávéházból. Varga Károly énekszámaival. 7.10: Angol nyelvoktatás. 7.30: Odeon gramofonhangverseny. 8.15: Surányi Miklós felolvasása. 8.45: A Waldbauer-Kerpely vonósnyegyes hangverseny. Majd: Magyar Imre és cigányzenekarának hangverseny a Hungária-szállóból. 11.45: Operarészletek. Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangverseny. Budapest II. 6—6.30-ig: Rózsavölgyi gramofonhangverseny. — Bécs. 12.45: Gramofon. 13.30: Kalonazene. 16.35: Wolff-dalok. 18.05: Szórakoztató zene. 21.20: Szórakoztató zene. 23.20: Tánczene. — Belgrad. 12: Gramofon. 13.05: Rádiózenekar. 17: Könnyű zene. 20: Gramofon. 21: Népdalok. 21.30: Belgrádi fülharmoniai hangverseny. Berlin. 17.30: Szórakoztató zene. 19.10: Tánccok korszerű zeneművekben. 21: Operett Frankfurtból. Utána: Tánczene. — Heilsberg. 7.35: Szórakoztató zene. 12.30: Szórakoztató zene. 20: Humor a fuvózenében. 22.15: Művészlemez. — Kassa. 12.30: Gramofon. 13.30: Rádiózenekar hangverseny. 14.35: Gramofon. 17.10: Gramofon. 18.30: Falusi zene. 19.20: Gramofon. 20.05: Gramofon. — Langenberg. 18: Szórakoztató zene. 21: Hangjáték. 23.30: Esti. és tánczene. Róma. 18.30: Rádiózenekar. 21.15: Gramofon. 21.45: Szimfonikus hangverseny. Vezényel Szita Oszkár. Strasbourg. 20.30: Jazz. 21.45: Legújabb lemezek. Utána: Gluck: „Orpheus” című operája. — Svájc. Aleman adó. 18: Gramofon. 21: Rádiózenekar hangverseny. 21.30: Fuvolazene. 22.10: Könnyű zene. 22.40: Népdalok. — Varsó. 18: Kamarazene gramofonon. 18.40: Előadás. 19: Könnyű zene. 21: Rádiózenekar. Utána: Tánczene.

A szerkesztésért

STAUBER ISTVÁN

felel.

APRÓ HIRDETESEK.

Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkevesebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket, amelyek eredeti alakjában nem közölhetők, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

HOLGYEK FIGYELMEBE!

Ha súlyt helyez arcának szépségére és ápolására — keresse föl.

PILISINE kozmetikai szalonját

Piata Avram Iancu (v. Szabadságtér) 16. Mindennemű szépségápolás és arcápolás szakértői kezelése — Bőri kikészítések — Modern, Hygienikus és a legolcsóbb.

ALKALMAZÁS.

SZÓLÓ, bofpince, vagy gyümölcsfaisko a kezelői állást keresek szakiskolai képzettséggel több évi szolgálati gyakorlattal. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 487

KISEBB, lehetőleg németajku rendes leányt mindenesek kis családjához felvesszék. Cím a kiadóhivatalban.

Gazdálkodóknak nélkülözhetetlen

slágercikk eladására Arad, Hunyadmegyében egyédszorosok keresetnek. Kisebb tőke szükséges. Cím „Jövedelem” alatt a kiadóban. 486

LAKÁS.

KIADÓ azonnalra vagy március 1-re 1 szobás, fürdőszobás üres garzon lakás a volt Szabadságtéren. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

EGY-KET és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. a Minorita templommal szemben.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

HALÓZATI RADIOT jó állapotban levő keresek megvételre. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalában kérek.

Singer 66-os és Central Bobbin-

varrógépe, esetleg leülteszhetőt, megvételre keresek. Cím a kiadóhivatalban.

FIATAL ÖLBET keresek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalában kérek. 489

EZÜSTÖT, TÖRT ARANYAT, BRILLIANS KÖVEKET, hálósobákat, készpénzt érő sügösen keresek megvételre. — COM.SIO, Dacia kávéház mellett.

A pénzügyminiszter által előírt szabályszerű malomregiszterek kaptatók az ATHENEUM-nyomdában, új Neuman-ház udvar, Dacia szálloda mellett.

PERZSA ES EGYÉB BUNDAK. gyönyörű uri szoba. perzsaszőnyeg, festmények, különböző szobaberendezések, ékszerek, disztárgyak, faragott garnitúra, 6 os ezüst evőeszköz, antik óra, zongorák, W. Protos porzivógép, hegedű, függönyök, asztalok, székek, fotelok, fali tájak, ezüsttárgyak, székeson, szekrények stb. eladók. SALGONE bizományi üzlete Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota.) 1000

Február 15—20 között jelenik meg kiadásunkban a 260 oldalas

Legújabb Magyar Szakácskönyv

Az 1500 receptet tartalmazó szakácskönyv, amely Magyarországon, Csehszlovákiában és Jugoszláviában 300 lejtbe kerül, mi

25 lejért

szállítjuk mindazoknak, akik megrendeléseiket legkésőbb február hó 10-ig feladják. A könyv megrendelhető kiadóhivatalunkban (Arad, új Neuman-ház) telefonon is (Telefon 503 sz.)

Vidékiek küldjenek be postautalványon 25 lejt, mely esetben a szakácskönyvet bérmentve küldjük címükre. Minthogy csak annyi könyvet nyomunk amennyi megrendelés van mindenki juttassa el idejekorán megrendelését.

Ilyen olvasó szakácskönyv soha sehol még nem jelent meg. Ragadja meg mindenki az alkalmat és rendelje meg mielőbb a 260 oldalas „Legújabb Magyar Szakácskönyv”-et.

„Erdélyi Friss Ujság”

kiadóhivatala Arad (Új Neuman-ház.)

Legolcsóbb TŰZIFA

I. rendű minőségben, előre és súlyra, bármily mennyiségben, díjtalan hazaszállítással.

Böhm fátalep,

Arad, Calea Radnei No. 48. (Radnai-ut) Telefon 630. 479

HALÓSZOBÁK sügösen és nagyon olcsón eladók. Világos tell háló 9800, topolya betétes 3800, fél háló 2700. Ebédle 4900 lejtől, íróasztal 63, börgarnitúra 2000. varrógépek 1500 lejtől, konyhaberendezés 850, löszormatracok 3 drb. 850 lej. kasszák 0, 1, 2. — KERESÜNK megvételre aranyat, ezüstöt, szőnyeg, Révai Lexikont, zálogcédulákat. — A velünk összeköttetésben álló temesvári zálogház 24 százalék mellett folyósít kölcsönöket arany és ezüstre, szőnyegre. COM.SIO biz. üzlet Arad, Bul. Regina Maria 13, Dacia kávéház mellett.

INGATLAN.

BLADO TACHE JONESCU (Sárosv. u.) 7. sz. kőlakásos ház. Bővebbet: Kiss. u. 9, Vandracsok. 491

Rádióüzletünket

a DACIA kávéház mellé helyezzük át.

R. O. A. és egyéb rádiókat alkalmas árban árusítjuk f. hó 15-ig.

WEISZ M. & Co.

Strada Eminescu 14. szám.